

KOMISIJAS LĒMUMS

(2010. gada 14. decembris)

par valsts atbalstu C 38/05 (ex NN 52/04), ko Vācija piešķir *Biria* grupai

(izzināts ar dokumenta numuru C(2010) 8289)

(Autentisks ir tikai teksts vācu valodā)

(Dokuments attiecas uz EEZ)

(2011/471/ES)

EIROPAS KOMISIJA,

par citu valsts galvojumu *Biria* grupas labā, kā arī par to, ka valstij pieder daļas minētās grupas uzņēmumos.

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 108. panta 2. punkta pirmo daļu ⁽¹⁾,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Ekonomikas zonu un jo īpaši tā 62. panta 1. punkta a) apakšpunktu,

pēc tam, kad ieinteresētās personas ir aicinātas iesniegt savas piezīmes saskaņā ar iepriekš minētajiem pantiem ⁽²⁾, un ņemot vērā šīs piezīmes,

tā kā:

(4) Komisija 2003. gada 9. septembra vēstulē pieprasīja paskaidrojumus, kurus Vācija iesniedza 2003. gada 14. oktobra vēstulē, kas reģistrēta 2003. gada 16. oktobrī. Komisija 2003. gada 9. decembrī pieprasīja turpmākus paskaidrojumus, kurus Vācija iesniedza 2004. gada 19. marta vēstulē, kas reģistrēta tajā pašā dienā.

(5) Komisija 2004. gada 18. oktobrī izdeva rīkojumu sniegt informāciju, jo tai bija šaubas par to, vai atbalsta pasākumi par labu *Biria* grupai atbilda noteikumiem, uz kuru pamata tie it kā tika veikti. Atbildot uz rīkojumu sniegt informāciju, Vācija 2005. gada 31. janvāra vēstulē, kas reģistrēta tajā pašā dienā, iesniedza turpmāku informāciju.

(6) Komisija 2005. gada 20. oktobrī uzsāka trīs iespējamo valsts atbalstu formālās izmeklēšanas procedūru. Tajā pašā lēmumā Komisija konstatēja, ka vairāki citi šķietami prettiesiski veiktie valsts atbalsta pasākumi vai nu nav uzskatāmi par valsts atbalstu, vai arī ir veikti, pamatojoties uz apstiprinātiem valsts atbalsta piešķiršanas noteikumiem. Minētais Komisijas lēmums ir publicēts *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī* ⁽³⁾. Komisija aicināja visas ieinteresētās personas izteikt piezīmes par iespējamiem valsts atbalsta pasākumiem. Piezīmes tika saņemtas no šādām ieinteresētajām personām: ar 2006. gada 27. janvāra vēstuli, kas reģistrēta 2006. gada 30. janvārī, saņemtas piezīmes no ieinteresētās personas, kas vēlējās palikt anonīma; ar 2007. gada 6. februāra vēstulēm, kas reģistrētas tajā pašā dienā, saņemtas piezīmes no *Prophete GmbH & Co KG, Rheda-Wiedenbrück*, un *Pantherwerke AG, Löhne*; ar 2006. gada 6. februāra vēstuli, kas reģistrēta tajā pašā dienā, un ar 2006. gada 27. februāra vēstuli, kas reģistrēta tajā pašā dienā, saņemtas piezīmes no *Vaterland-Verke GmbH & Co KG, Neuenrade*.

(7) Vācijai šīs piezīmes nosūtīja ar 2006. gada 6. februāra un 2006. gada 2. marta vēstulēm. Vācija sniedza atbildi 2006. gada 5. aprīļa vēstulē, kas reģistrēta 2006. gada 7. aprīlī, un 2006. gada 12. maija vēstulē, kas reģistrēta tajā pašā dienā.

I. PROCEDŪRA

1.1. Procedūra Komisijā

- (1) Komisija 2002. gada 23. janvārī un 2002. gada 20. augustā saņēma sūdzību par valsts atbalstu par labu *Biria* grupai valsts galvojuma veidā.
- (2) Pēc Vācijas un Komisijas sarakstes Vācija 2003. gada 24. janvāra vēstulē, kas reģistrēta 2003. gada 28. janvārī, informēja Komisiju, ka plānotais galvojums, kuram bija nepieciešama Komisijas piekrišana, ir atsaukts. Par to 2003. gada 17. februāra vēstulē informēja sūdzības iesniedzēju.
- (3) Ar 2003. gada 1. jūlija vēstuli, kas reģistrēta 2003. gada 9. jūlijā, un 2003. gada 8. augusta vēstuli, kas reģistrēta 2003. gada 5. septembrī, sūdzības iesniedzējs informēja

⁽¹⁾ No 2009. gada 1. decembra EK līguma 87. un 88. pants ir kļuvis attiecīgi par 107. un 108. pantu Līgumā par Eiropas Savienības darbību (LESD). Pēc būtības EK līguma 87. un 88. pants un LESD 107. un 108. pants ir identiski. Šajā lēmumā atsaucies uz LESD 107. un 108. pantu vajadzības gadījumā jāsaprot kā atsaucies uz attiecīgi EK līguma 87. un 88. pantu un atsaucies uz Tiesu kā atsaucies uz Pirmās instances tiesu.

⁽²⁾ OV C 2, 5.1.2006., 14. lpp.

⁽³⁾ Skat. 2. atsauci.

- (8) Savas piezīmes par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Vācija iesniedza 2006. gada 23. janvāra vēstulē, kas reģistrēta tajā pašā dienā.
- (9) Komisija 2006. gada 6. februāra vēstulē pieprasīja papildu informāciju, kuru Vācija sniedza 2006. gada 5. aprīļa vēstulē, kas reģistrēta 2006. gada 7. aprīlī. Komisija 2006. gada 19. jūlijā nosūtīja vēl vienu papildu informācijas pieprasījumu, uz kuru Vācija sniedza atbildi 2006. gada 25. septembra vēstulē, kas reģistrēta 2006. gada 26. septembrī.
- (10) Komisija 2007. gada 24. janvārī pieņēma lēmumu⁽⁴⁾ saskaņā ar 7. panta 5. punktu un 14. panta 1. punktu Padomes 1999. gada 22. marta Regulā (EK) Nr. 659/1999, ar ko nosaka sīki izstrādātus noteikumus EK līguma 93. panta piemērošanai⁽⁵⁾.

1.2. Procedūra Vispārējā tiesā

- (11) Saksijas federālā zeme 2007. gada 5. aprīlī iesniedza sūdzību pret Komisijas lēmumu attiecībā uz 2. un 3. pasākumu (lieta T-102/07). 2007. gada 16. aprīlī vēl vienu sūdzību iesniedza MB Immobilien Verwaltungs GmbH un MB System GmbH & Co. KG, kas ir atbalsta saņēmēju, kuriem lēmums bija adresēts, tiesību pārņēmēji (T-120/07). Šī otrā sūdzība attiecās uz visiem trim pasākumiem, kas bija lēmuma priekšmets. Ar 2008. gada 24. novembra lēmumu Vispārējās tiesas priekšsēdētājs apvienoja abas lietas.
- (12) Vispārējā tiesa ar 2010. gada 3. marta spriedumu atcēla Komisijas 2007. gada 24. janvāra lēmumu.
- (13) Sūdzības (kuras lielā mērā atkārtojas) pamatā aptvēra šādus argumentus. Pirmkārt, sūdzības iesniedzēji kritizēja, ka Komisija nepamatoti secināja, ka uz 2. un 3. pasākumu neattiecas apstiprinātā Vācijas valsts atbalsta shēma. Otrkārt, Komisijas veiktais novērtējums, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmēji uzskatāmi par grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, ir kļūdainš. Treškārt, sūdzības iesniedzēji kritizēja kļūdu Komisijas lēmuma pamatojumā attiecībā uz atbalsta elementa apmēru.
- (14) Vispārējā tiesa apstiprināja Komisijas lēmumu attiecībā uz secinājumu, ka uz 2. un 3. pasākumu neattiecas apstiprinātā valsts atbalsta shēma. Turklāt Vispārējā tiesa apstiprināja Komisijas veikto novērtējumu, saskaņā ar kuru atbalsta saņēmēji ir "grūtībās nonākuši uzņēmumi" atbilstoši definīcijai, kas iekļauta Kopienas 1999. gada pamatnostādnēs par valsts atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai⁽⁶⁾ (turpmāk "1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes"). Vispārējā tiesa atcēla lēmumu vienīgi tādēļ, ka

trūka pamatojums riska prēmijām, kas izmantotas valsts atbalsta elementa aprēķināšanai. Vispārējā tiesa jo īpaši konstatēja, ka, aprēķinot valsts atbalsta elementu aizdevumā, kuru piešķir grūtībās nonākušam uzņēmumam, nepietiek ar vienkāršu atsauci uz Komisijas 1997. gada paziņojumu par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi⁽⁷⁾ (turpmāk "1997. gada paziņojums par atsaucē likmi"), lai pamatotu dažādo riska prēmiju izmantošanu.

- (15) Tāpēc saskaņā ar LESD 266. panta 1. punktu ar šo lēmumu tiek īstenots Vispārējās tiesas spriedums un sīkāk izskaidrota metode, ko Komisija izmantoja, lai aprēķinātu valsts atbalsta elementu apskatāmajā pasākumā. Šis lēmums neko nemaina valsts atbalsta novērtējumā, kuru Komisija veica 2007. gada 24. janvāra lēmuma ietvaros. Tas jo īpaši attiecas uz aspektiem, kurus Vispārējā tiesa jau izvērtēja.

1.3. Procedūra pēc Vispārējās tiesas sprieduma

- (16) Pēc Vispārējās tiesas sprieduma ieinteresētās personas 2010. gada 7. jūnijā iesniedza papildu piezīmes, kas reģistrētas tajā pašā dienā. Šīs piezīmes nosūtīja Vācijai 2010. gada 16. jūnijā. Vācijas atbilde uz ieinteresēto personu piezīmēm tika nosūtīta Komisijai 2010. gada 12. jūlijā un reģistrēta tajā pašā dienā.
- (17) Komisija 2010. gada 19. augustā nosūtīja Vācijai informācijas pieprasījumu, uz ko Vācija atbildēja ar 2010. gada 14. septembra vēstuli, kas reģistrēta tajā pašā dienā.

II. APRAKSTS

2.1. Atbalsta saņēmējs

- (18) Bīria grupa līdz 2005. gada 7. novembrim ražoja un tirgoja velosipēdus. Grupas mātesuzņēmums, kura nosaukums toreiz bija Bīria AG, atradās Neikirhā, Saksijā, kas ir reģions, kam ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu⁽⁸⁾.
- (19) Grupas apgrozījums 2003. gadā bija 93,2 miljoni euro (2002. gadā – 83,8 miljoni euro) un tās peļņa bija 3,7 miljoni euro (2002. gadā – 5,8 miljonu euro zaudējumi). Grupai 2003. gadā bija 415 darbinieki (2002. gadā – 490 darbinieki), tādējādi tā ir liels uzņēmums.
- (20) Mātesuzņēmumu nodibināja 2003. gadā, apvienojot iepriekšējo Bīria AG ar vienu no meitasuzņēmumiem – Sachsen Zweirad GmbH. Vienlaikus uzņēmuma nosaukumu mainīja no Sachsen Zweirad GmbH uz Bīria GmbH. 2005. gada aprīlī Bīria GmbH pārveidoja par Bīria AG. 2003. gadā Bīria GmbH apgrozījums bija 55,7 miljoni euro un peļņa sasniedza 3,6 miljonus

⁽⁴⁾ OV L 183, 13.7.2007., 27. lpp.

⁽⁵⁾ OV L 83, 27.3.1999., 1. lpp.

⁽⁶⁾ OV C 288, 9.10.1999., 2. lpp.

⁽⁷⁾ OV C 273, 9.9.1997., 3. lpp.

⁽⁸⁾ Jau pasākuma veikšanas brīdī reģionam bija tiesības saņemt atbalstu, un saskaņā ar Vācijas reģionālā atbalsta karti 2007.–2013. gadam (OV C 295, 5.12.2006., 6. lpp.) tam šīs tiesības ir vēl joprojām.

euro. *Biria* AG vienīgais īpašnieks ir *Mehdi Biria* kungs. Mātesuzņēmums turpmāk tekstā tiek saukts par *Biria*.

- (21) Papildus mātesuzņēmumam nozīmīgākie grupas uzņēmumi ir *Bike Systems GmbH & Co Thüringer Zweiradwerk KG* (turpmāk – *Bike Systems*), kas pieder *Biria* grupai caur *Biria* meitasuzņēmumu *Bike Systems Betriebs- und Beteiligungsgesellschaft mbH* (turpmāk – *BSBG*), kā arī *Checker Pig GmbH*.
- (22) *Bike Systems* atrodas Nordhauzenā, Tīringenē, kas ir reģions, kam ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu. 2003. gadā *Bike Systems* apgrozījums bija 6,1 miljons euro un zaudējumi sasniedza 0,6 miljonus euro. Uzņēmumā strādāja 157 darbinieki. *Bike Systems* ražo velosipēdus tikai mātesuzņēmumam *BSBG (Lohnherstellungsvertrag)*. *BSBG* ir atbildīgs par velosipēdu pārdošanu.
- (23) *Checker Pig GmbH* atrodas Drēzdenē, Saksijā, kas ir reģions, kam ir tiesības saņemt atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu. 2003. gadā *Checker Pig GmbH* apgrozījums bija 6,9 miljoni euro un zaudējumi sasniedza 0,4 miljonus euro. Uzņēmumā strādāja 43 darbinieki.
- (24) *Biria* 2005. gada 7. novembrī pārdeva lielāko daļu savu aktīvu diviem *Lone Star* – privāta ieguldījumu fonda – grupas uzņēmumiem. Nekustamie īpašumi paliek *Biria* īpašumā, kas tos iznomā *Lone Star* grupai. Aktīvu pārdošanas cena bija 11,5 miljoni euro. Pārdoto aktīvu tirgus vērtība saskaņā ar ārēja eksperta novērtējumu bija 10,7 miljoni euro.
- (25) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju pārdošanu veica atklātas, pārredzamas un neierobežotas izsoles veidā. Izsolī izsludināja internetā un vairākos drukātos plašsaziņas līdzekļos. Jauna investora piesaistīšanai tika piedāvātas vairākas iespējas: atsevišķu aktīvu iegāde (*Asset-Deal*), visu aktīvu iegāde vienotā blokā vai akciju iegāde. *Lone Star* izvēlējās aktīvu pārņemšanu *Asset Deal* piedāvājuma ietvaros.
- (26) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju uzņēmuma pārdošanas process tika uzsākts pirms Komisijas 2005. gada 20. oktobra lēmuma par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu. 2005. gada 4. oktobrī beidzās pirmais piedāvājumu iesniegšanas termiņš.
- (27) Pašreizējais *Biria* AG tiesību pārņēmējs ir uzņēmums *MB Immobilien Verwaltungs GmbH* (turpmāk *MB Immobilien*); *Bike Systems* tiesību pārņēmējs ir *MB System GmbH und Co. KG* (turpmāk *MB System*). Kopš 2008. gada jūlija *MB Immobilien* atrodas likvidācijas procesā.
- (28) Izņemot mātesuzņēmumu *Biria*, šajā lēmumā tiek izmantoti uzņēmumu nosaukumi, kuri šiem uzņēmumiem bija pasākuma veikšanas brīdī.

2.2. Finanšiālie pasākumi

- (29) 1. pasākums: 2001. gada martā *gbb Beteiligungs AG* (turpmāk *gbb*) ieguldīja *Bike Systems* kapitāla daļās bez balsstiesībām (*stille Einlage*) EUR 2 070 732, ieguldījuma termiņš bija līdz 2010. gada beigām. Toreiz *gbb* bija uzņēmuma *DtA-Beteiligungs-Holding AG* 100 % meitasuzņēmums, savukārt *DtA-Beteiligungs-Holding AG* bija uzņēmuma *Deutsche Ausgleichsbank* (valsts attīstības bankas) 100 % meitasuzņēmums; *Deutsche Ausgleichsbank* tika izveidota kā publisko tiesību subjekts uz īpaša likuma pamata.
- (30) *gbb Beteiligungs AG* pastāvēja jau bijušās Vācijas Demokrātiskās Republikas laikā kā valsts banka lauksaimniecības nozarē. Uz Apvienotās līguma pamata to 1990. gadā pārveidoja par *Berliner Genossenschaftsbank* – publisko tiesību subjektu Federālās Finanšu ministrijas uzraudzībā. 1991. gadā nosaukums tika nomainīts uz *gbb Beteiligungsholding*, un 1997. gadā to pārveidoja par akciju sabiedrību. Tādējādi tā vairs neatradās Federālās valdības īpašumā, bet kļuva par *Deutsche Ausgleichsbank* meitasuzņēmumu. Kopš *gbb* dibināšanas valsts pārvaldei bija spēcīga ietekme uz uzņēmumu. Laikā, kad *gbb* bija publisko tiesību subjekts, tas atradās tiešā atbildīgās ministrijas uzraudzībā, un uzņēmuma uzraudzības padomē bija iestāžu pārstāvji. Pēc pārveidošanas akciju sabiedrībā un iekļaušanas bankā *Deutsche Ausgleichsbank* uzņēmums *gbb* tika pakļauts kontrolei, ko valsts iestādes īstenoja pār *Deutsche Ausgleichsbank* (skatīt turpmākos apsvērumus).
- (31) *Deutsche Ausgleichsbank* kā publisko tiesību subjekts atradās Federālās Iekšlietu ministrijas uzraudzībā. Turklāt *Deutsche Ausgleichsbank* uzraudzības padomes vairākumu veidoja Federālās valdības un federālo zemju valdību pārstāvji un Bundestāga locekļi.
- (32) Saskaņā ar Likuma par *Deutsche Ausgleichsbank* 4. panta 1. punktu bankas darbība aprobežojas ar tādu pasākumu finansēšanu, kas kalpo mazu un vidēju uzņēmumu, brīvo profesiju, vides aizsardzības un sociālās politikas atbalstam un Otrā Pasaules karā pārvietoto personu integrācijai.
- (33) Likuma par *Deutsche Ausgleichsbank* 4. panta 4. punktā ir paredzēta iespēja, ka banka iegādājas kapitāla daļas citos uzņēmumos, ja tam piekrīt uzraudzības padome un par bankas uzraudzību atbildīgā ministrija.
- (34) Kapitāla daļas uzņēmumā *Bike Systems* ir minētas *Deutsche Ausgleichsbank* 2001. un 2002. gada pārskatos, jo šīs kapitāla daļas (kas atbilda kapitāla daļām bez balsstiesībām) sasniedza 20 % un tādējādi pārsniedza ar ziņošanas pienākumu saistīto robežvērtību. 2001. gadā *gbb* piederēja 18 uzņēmumos kapitāla daļas vismaz 20 % apmērā.

- (35) Uz Federāla likuma pamata *Deutsche Ausgleichsbank* 2003. gadā apvienojās ar *Kreditanstalt für Wiederaufbau* (KfW).
- (36) Gan *Deutsche Ausgleichsbank*, gan KfW ir tā sauktās attīstības iestādes (*Förderinstitute*), t. i., bankas, kas savā darbībā aprobežojas ar reģionālu, saimniecisku un sociāl-politisku pasākumu veicināšanu. To atbilstošo pasākumu ietvaros, kuriem Vācija piekrita valsts atbalsta lietā E 10/2000⁽⁹⁾, attīstības iestāžu darbība tika ierobežota, attiecinot to uz konkrētām nekomerciālām jomām, tostarp mazu un vidēju uzņēmumu veicināšanas programmu pārvaldību.
- (37) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju *gbb* ieguldījums uzņēmumā *Bike Systems* notika atbilstīgi tirgus nosacījumiem un tādējādi nebija uzskatāms par valsts atbalstu.
- (38) 2. pasākums: 2003. gada 20. martā Saksijas federālā zeme piešķīra *Sachsen Zweirad GmbH* galvojumu 80 % apmērā 5,6 miljonu euro apgrozāmo līdzekļu kredītam; kredīta sākotnējais termiņš bija līdz 2008. gada beigām. 2004. gada janvārī galvojumu anulēja un aizvietoja ar jaunu galvojumu par labu *Biria GmbH* (skatīt 3. pasākumu). Galvojumu piešķīra, balstoties uz Saksijas federālās zemes Galvojumu piešķiršanas noteikumiem, kas ir Komisijas apstiprināta atbalsta shēma⁽¹⁰⁾.
- (39) 3. pasākums: 2003. gada 9. decembrī Saksijas federālā zeme piešķīra *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG*) galvojumu 80 % apmērā apgrozāmo līdzekļu kredītiem EUR 24 875 000 apmērā; kredīti bija paredzēti apgrozījuma palielināšanas finansēšanai un grupas finanšu koncepcijas pārstrukturēšanai. Kredītus, kuru termiņš ir 2011. gada 31. decembris, veido vairākas daļas: aizdevums apgrozāmo līdzekļu parādu dzēšanai (8 miljoni euro), norēķinu konta kredītlīnija (*Kontokorrentlinie*, 7,45 miljoni euro) un kredītlīnija sezonas izdevumu segšanai (9,425 miljoni euro). Galvojumu piešķīra, balstoties uz Saksijas federālās zemes Galvojumu piešķiršanas noteikumiem, kas ir Komisijas apstiprināta atbalsta shēma. Galvojumu piešķīra ar nosacījumu, ka uzņēmumam *Sachsen Zweirad GmbH* (2. pasākums) piešķirtais galvojums tiks anulēts. Tādējādi galvojums stājās spēkā tikai 2004. gada 5. janvārī, kad uzņēmumam *Sachsen Zweirad* piešķirtais galvojums bija anulēts.

III. FORMĀLĀS IZMEKLĒŠANAS PROCEDŪRAS UZSĀKŠANAS IEMESLI

- (40) Formālā izmeklēšanas procedūra tika uzsākta, jo Komisijai bija šaubas par Vācijas apgalvojumu, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām notika atbilstoši tirgus nosacījumiem. Pēc Komisijas uzskata *Bike Systems* nākotnes izredzes bija neskaidras, jo īsi pēc sanācības plāna apstiprināšanas bija izbeigts pret uzņēmumu

ierosinātais maksātnespējas process. Tādējādi tobrīd tas bija jāuzskata par grūtībās nonākušu uzņēmumu. Komisija apšaubīja, ka ieguvums bija riskam atbilstošs un ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām notika atbilstoši tirgus nosacījumiem. Attiecībā uz LESD 107. panta 2. un 3. punkta izņēmuma noteikumu iespējamu piemērošanu Komisijai nebija informācijas par to, ka būtu izpildīti nosacījumi, kas izklāstīti 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs.

- (41) Vēl viens iemesls formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanai bija sākotnējais Komisijas secinājums, ka apstiprināto valsts atbalsta piešķiršanas noteikumu nosacījumi, uz kuru pamata uzņēmumiem *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* it kā tika piešķirti galvojumi, nebija izpildīti un tādējādi šie atbalsta piešķiršanas noteikumi galvojumiem nebija piemērojami. Pēc Komisijas uzskata *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* galvojumu piešķiršanas brīdī bija grūtībās nonākuši uzņēmumi. Turklāt, tā kā *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* ir lieli uzņēmumi, arī saskaņā ar šiem valsts atbalsta piešķiršanas noteikumiem Komisiju vajadzēja informēt atsevišķi par katru galvojumu. Attiecībā uz LESD 107. panta 2. un 3. punkta izņēmuma noteikumu iespējamu piemērošanu Komisija apšaubīja, ka būtu izpildīti nosacījumi, kas izklāstīti 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs.

IV. IEINTERESĒTO PERSONU PIEZĪMES

- (42) Komisija saņēma piezīmes no ieinteresētās personas, kura vēlējās palikt anonīma, kā arī no uzņēmumiem *Prophete GmbH & Co. KG*, *Pantherwerke AG* un *Vaterland-Verke GmbH & Co. KG*.

4.1. Anonīmā konkurenta piezīmes

- (43) Savās piezīmēs par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu konkurents, kas vēlējās palikt anonīms, norāda, ka, pateicoties 24,5 miljonu euro valsts galvojumam, *Biria AG* varēja minētā konkurenta pircējiem piedāvāt velosipēdus par cenu, kas ir zemāka par ražošanas izmaksām, neraugoties uz to, ka šim konkurentam ir ekonomiski visizdevīgākā ražotne Vācijā.
- (44) Turklāt *Biria AG* 2003. gadā varēja uzrādīt peļņu tikai tāpēc, ka kredītiestādes atteicās no prasībām 8,567 miljonu euro apmērā. Nākamajos gados – 2004. un 2005. gadā – *Biria AG* atkal cieta zaudējumus.
- (45) Konkurents norāda arī uz to, ka *Biria* aktīvu atsavināšanas darījuma (*Asset-Deal*) rezultātā tika pārdota *Lone Star*. Šajā saistībā *Sachsen-LB* un *Mittelständische Beteiligungsgesellschaft Sachsen*, iespējams, atteicās no lielas daļas savu prasījumu. Jaunā *Biria GmbH*, kas pieder *Lone Star* grupai, pārņēma visus kādreizējās *Biria AG* aktīvus.

⁽⁹⁾ Komisijas 2002. gada 27. marta Lēmums C(2002) 1286 – Valsts garantija par labu publiskām kredītiestādēm, Vācija (OV C 146, 19.6.2002., 6. lpp.).

⁽¹⁰⁾ Saksijas federālās zemes Galvojumu piešķiršanas noteikumi N 73/1993, SG(93) D/9273, 1993. gada 7. jūnijs.

4.2. Prophete GmbH & Co. KG un Pantherwerke AG

- (46) Savās piezīmēs par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu *Prophete GmbH & Co. KG* un *Pantherwerke AG* (turpmāk – *Prophete* un *Pantherwerke*) paskaidro, ka *Biria*, pateicoties valsts atbalstam, spēj pārdot savus ražojumus par tādām cenām, kas normālos tirgus apstākļos nebūtu iespējamās. Abi uzņēmumi ir *Biria* konkurenti, un tādējādi valsts atbalsts tos tieši ietekmē.
- (47) *Biria* grupa ir Vācijas lielākais velosipēdu ražotājs, kas gadā ražo apmēram 700 000 velosipēdu. *Biria* grupas uzņēmumi ir pārstāvēti divos velosipēdu tirgus segmentos: nespecializētajā tirdzniecībā un specializētajā vairumtirdzniecībā.
- (48) Nespecializētās tirdzniecības segmentā ietilpst visa mazumtirdzniecība lielākajos mazumtirdzniecības veikalos un piegādes tirdzniecība ar katalogu starpniecību. Velosipēdi šajā tirgus segmentā paraksti maksā no EUR 100 līdz EUR 199. Saskaņā ar *Prophete* un *Pantherwerke* aplēsēm šajā tirgus segmentā tiek pārdoti aptuveni 1,5 miljoni velosipēdu, un *Biria* ar 650 000 pārdotu velosipēdu ieņem apmēram 50 % no šā tirgus segmenta.
- (49) Saskaņā ar *Prophete* un *Pantherwerke* sniegto informāciju arī specializētajā vairumtirdzniecībā *Biria* grupa ieņem dominējošu stāvokli. Tirdzniecības apgrozījums šajā tirgus segmentā ir no 150 000 līdz 200 000 velosipēdu. Specializētajā vairumtirdzniecībā cenas var sasniegt EUR 400. *Pantherwerke* šajā segmentā ir *Biria* tiešais konkurents.
- (50) *Prophete* un *Pantherwerke* jau vairākus gadus ir konstatējis, ka *Biria* grupas piedāvātās cenas pastāvīgi ir zemākas nekā citiem ražotājiem. Šo atšķirību nevar izskaidrot ekonomiski, jo, kaut arī *Biria* grupai tirgū dominējošā stāvokļa dēļ ir lielāks iepirkšanas apjoms, tas nerada izdevīgākus nosacījumus. *Prophete* un *Pantherwerke* uzskata, ka zemo pārdošanas cenu dēļ *Biria* grupa pēdējos gados cieta ievērojamus zaudējumus.
- (51) Attiecībā uz ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām *Prophete* un *Pantherwerke* apšaubā, ka privāts ieguldītājs, ņemot vērā *Bike Systems* ekonomisko stāvokli 2001. gada martā, būtu veicis šādu ieguldījumu.
- (52) Abu galvojumu piešķiršanu par labu *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria* 2003. un 2004. gadā *Prophete* un *Pantherwerke* uzskata par nesaderīgu ar Eiropas Savienības valsts atbalsta noteikumiem. *Prophete* un *Pantherwerke* uzskata, ka atbalstu saņēmušie uzņēmumi galvojumu piešķiršanas brīdī bija nonākuši grūtībās. Jaunizveidotais *Biria* uzņēmums ir uzskatāms par abu iepriekšējo uzņēmumu, no kuriem tas tika izveidots, tiesisko pēcteci. Jaunizveidotā uzņēmuma sākotnējā bilance nav ticama.

- (53) Piešķirot abus galvojumus, ir pārkāpts valsts atbalsta vienreizējas piešķiršanas princips, jo *Biria* grupas uzņēmumi varēja turpināt savu uzņēmējdarbību tikai ar atkārtota valsts atbalsta palīdzību.
- (54) Netika veikti nekādi kompensācijas pasākumi, lai izlīdzinātu uz konkurentiem atstāto nelabvēlīgo ietekmi. Nese-koja arī nekādi *Biria* grupas tirgus daļu ierobežojoši pasākumi. Tieši pretēji, grupas plāns ir vēl vairāk palielināt uzņēmējdarbības apjomu, īstenojot agresīvu cenu poli-tiku. Savā tīmekļa vietnē *Biria* paziņoja, ka salīdzinājumā ar 2004. gadu uzņēmums grib 2005. gadā vēl vairāk palielināt apgrozījumu, pārdodot 850 000 velosipēdu. Turklāt *Prophete* un *Pantherwerke* norāda uz paziņojumu presei, saskaņā ar kuru *Biria AG* īpašnieks ir pārdevis uzņēmumu privāta kapitāla fondam *Lone Star*.

4.3. Vaterland-Werke GmbH & Co. KG

- (55) Savās piezīmēs par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu *Vaterland-Werke GmbH & Co. KG* (turpmāk *Vaterland-Werke*) norāda, ka *Biria* grupa, ņemot vērā ražošanas apjomu, kas sasniedz 700 000 līdz 800 000 velo-sipēdu gadā, ir Vācijas lielākais velosipēdu ražotājs. Līdz-vērtīgs apjoms ir tikai uzņēmumam *MIFA Mitteldeutsche Fahrradwerke*, kas ražo 700 000 velosipēdus gadā. Pārējie ražotāji ražo tikai 250 000 līdz 400 000 velosipēdu gadā.
- (56) *Vaterland-Werke* un *Biria* darbojas nespecializētās tirdzniecības tirgus segmentā, kurā ietilpst arī lielākās mazum-tirdzniecības veikalu ķēdes un lieli uzņēmumi, kas nodarbojas ar preču piegādi pēc katalogiem. Šajā segmentā valda ļoti aktīva konkurence un *Biria* izceļas ar savu agresīvo konkurences politiku, piedāvājot cenas, kas ir zemākas par ražošanas izmaksām. Šāda rīcība ir iespējama tikai tad, ja pastāv ārēji finanšu līdzekļu avoti, *Biria* gadījumā tie ir valsts atbalsta veidā. Tas apdraud visu mazo konkurentu eksistenci, kuri valsts atbalstu nesaņem. *Vaterland-Werke* ir īpaši apdraudēts, un brīvo ražošanas jaudu nav iespējams aizpildīt ar citiem pasūti-jumiem. Tā kā tirgū ir novērojama pārprodukcija, viena ražotāja jaudas palielinājums ar valsts subsīdiu palīdzību rada grūtības pārējiem konkurentiem.
- (57) Attiecībā uz ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām *Vaterland-Werke* apšaubā, ka privāts ieguldītājs, ņemot vērā *Bike Systems* ekonomisko stāvokli 2001. gada martā, būtu veicis šādu ieguldījumu.
- (58) Abu galvojumu piešķiršanu par labu *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria* 2003. un 2004. gadā *Vaterland-Werke* uzskata par nesaderīgu ar Eiropas Savienības valsts atbalsta noteikumiem. Atbalstu saņēmušie uzņēmumi galvojumu piešķiršanas brīdī atradās grūtībās. Jaunizvei-dotais *Biria* uzņēmums ir uzskatāms par abu iepriekšējo uzņēmumu, no kuriem tas tika izveidots, tiesisko pēcteci. Jaunizveidotā uzņēmuma sākotnējā bilance nav ticama.

- (59) Piešķirot abus galvojumus, ir pārkāpts valsts atbalsta vienreizējas piešķiršanas princips, jo *Biria* grupas uzņēmumi varēja turpināt savu uzņēmējdarbību tikai ar atkārtota valsts atbalsta palīdzību.
- (60) Netika veikti nekādi kompensācijas pasākumi, lai izlīdzinātu uz konkurentiem atstāto nelabvēlīgo ietekmi. Nese-koja arī nekādi *Biria* grupas tirgus daļu ierobežojoši pasākumi. Tieši pretēji, grupas plāns ir vēl vairāk palielināt uzņēmējdarbības apjomu, īstenojot agresīvu cenu politi-ku. Savā tīmekļa vietnē *Biria* paziņoja, ka salīdzinājumā ar 2004. gadu uzņēmums grib 2005. gadā vēl vairāk palielināt apgrozījumu, pārdodot 850 000 velosipēdu. Turklāt *Vaterland-Werke* norāda uz kādu paziņojumu preseī, saskaņā ar kuru *Biria AG* īpašnieks ir pārdevis uzņēmumu privāta kapitāla fondam *Lone Star*.

4.4. Atbalsta saņēmēji

- (61) Pēc tam, kad Vispārējā tiesa atcēla sākotnējo lēmumu, atbalsta saņēmēji ar savām 2010. gada 7. jūnija piezīmēm iesniedza papildu informāciju.
- (62) Tie jo īpaši apgalvoja, ka Komisijai, novērtējot *gbh* veikto ieguldījumu uzņēmuma *Bike Systems* kapitāla daļās bez balsstiesībām (1. pasākums), ir jāņem vērā tā sauktā nodomu vēstule (*Patronatserklärung*), kuru izsniedza *Biria GmbH*. Šī *Biria GmbH* nav tā pati juridiskā persona, kas tika izveidota iepriekšējās *Biria AG* un *Sachsen Zweirad GmbH* apvienošanās rezultātā un ir pieminēta 20. apsvērumā. *Biria GmbH*, kas izsniedza nodomu vēstuli par labu *Bike Systems*, ir iepriekšējās *Biria AG* tiesiskais priekštecis.

V. VĀCIJAS PIEZĪMES

- (63) Savās piezīmēs par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu Vācija norādīja, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām notika saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Vācija piekrit Komisijai, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām ir riskantāks par parastu aizdevumu. Taču ieguldījuma nosacījumi ir izstrādāti atbilstoši noteiku-miem, kas izklāstīti 1997. gada Paziņojumā par atsaucē likmi. Saskaņā ar šo paziņojumu atsaucē likme ir mini-mālā likme, ko drīkst palielināt īpaša riska gadījumos. Šādos gadījumos palielinājums var sasniegt 400 vai vairāk bāzes punktu.
- (64) Atlīdzība par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju ir 12,25 % (8,75 % nemainīga likme un 3,5 % mainīga likme atkarībā no peļņas). Tādējādi likme ir par 600 bāzes punktiem lielāka nekā Komisijas noteiktā 6,33 % atsaucē likme. Līdz ar to *gbh* ir ņēmis vērā, ka uzņēmums pārstrukturējas un ka risks, ieguldot kapitāla daļās bez balsstiesībām, ir paaug-stināts, jo īpaši ņemot vērā uzņēmuma jauno ievirzi un trūkstošo nodrošinājumu. Atbilstoši riskam likme ir papildus paaugstināta par 200 bāzes punktiem.

- (65) Turklāt lēmums ieguldīt kapitāla daļās bez balsstiesībām ir pieņemts, balstoties uz prognozi, ka uzņēmuma apgro-zījums pieaugs no 0,89 miljoniem euro 2001. gadā līdz 3,38 miljoniem euro 2003. gadā. Tāpēc Vācija secina, ka 12,25 % lielā atlīdzība par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām ir atbilstoša ieguldījuma riskam. Pēc Vācijas uzskata faktam, ka daļa atlīdzības ir mainīga, nav nozīmes, jo ieguldījumos bez balsstiesībām tā ir pieņemts un tas atbilst tāda ieguldītāja rīcībai, kas darbojas tirgus ekonomikas apstākļos.
- (66) Attiecībā uz galvojumu par labu *Sachsen Zweirad GmbH* Vācija norāda, ka galvojuma piešķiršanas brīdī uzņēmums neatradās grūtībās un neuzrādīja nekādas grūtībās esoša uzņēmuma pazīmes 1999. gada glābšanas un pārstruktū-rēšanas pamatnostādņu izpratnē. Cita starpā uzņēmuma pašu kapitāls 2003. gadā (pirms apvienošanās ar *Biria* tā paša gada oktobrī) bija 404 miljoni euro un peļņa – 2,1 miljons euro. Pateicoties 2002. gada beigās uzsāktajam konsolidācijas procesam un labākiem tirgus apstākļiem, uzņēmuma ekonomiskā situācija 2003. gadā salīdzinājumā ar 2001. un 2002. gadu uzlabojās.
- (67) Uzņēmuma likviditātes situācija bija sarežģīta, taču tā nebija “nopietna”. Nepastāvēja risks, ka privātās kredites-tādes varētu nepagarināt izsniegto kredītu termiņus. Arī augstie procentu maksājumi nebūtu radījuši Komisijas norādītās likviditātes problēmas.
- (68) Attiecībā uz galvojumu *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG*) labā Vācija norāda, ka to piešķīra, balstoties uz *Biria* grupas jauno ievirzi, kas paredzēja racionalizēt grupas organizā-ciju un koncentrēt iepirkšanu, ražošanas pienākumus un izplatīšanu *Biria GmbH* rokās. Uzņēmuma jaunā concep-cija paredzēja ne tikai nepieciešamību pēc papildus finan-siālajiem līdzekļiem apgrozījuma palielināšanai, bet arī vispārēju grupas finansējuma reorganizāciju.
- (69) Pēc Vācijas uzskata *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG*) galvo-juma piešķiršanas brīdī neatradās grūtībās. Šajā saistībā ir jānošķir vecā un jaunā *Biria AG*. Jaunais uzņēmums būtu uzskatāms par grūtībās nonākušu, ja tas būtu pārņēmis vecā uzņēmuma grūtības (ja vecais uzņēmums vispār būtu atradies grūtībās). Taču jaunās *Biria AG* gadījumā tas tā nenotika. Jauno *Biria AG* nodibināja, apvienojot veco *Biria AG* un *Sachsen Zweirad GmbH*. *Sachsen Zweirad GmbH*, kas nekādā gadījumā neatradās grūtībās, bija saimnieciski dominējošais uzņēmums apvienošanās procesā. Tāpēc nevar automātiski pieņemt, ka jaunā *Biria AG* atradās grūtībās. Pat tad, ja vecā *Biria AG* būtu atradies grūtībās, apvienošanās ar *Sachsen Zweirad GmbH* rezultātā jaunā *Biria AG* nebūtu automātiski atra-dusies grūtībās.

- (70) Turklāt Vācija norāda, ka vienas privātās kredītiestādes finansējuma atsauksana bija saistīta ar šīs bankas stratēģijas maiņu apvienošanās rezultātā. Vienlaicīgi ar minēto privāto banku sadarbību ar uzņēmumu pārtrauca arī abas pārējās kredītiestādes. Taču to nevar uzskatīt par pazīmi, kas liecinātu par uzticības zudumu, jo viena no abām kredītiestādēm turpināja finansēt divus atsevišķus projektus.
- (71) Vācija norāda, ka *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria AG* apvienošanās nekalpoja valsts atbalsta piešķiršanas noteikumu apiešanai un nebija domāta, lai izvairītos no tā, ka uzņēmumu ieskaita grūtībās nonākušu uzņēmumu kategorijā. Apvienošanās bija uzņēmumu grupas jaunās koncepcijas rezultāts.
- (72) Atbildot uz anonīmā konkurenta piezīmēm, Vācija norāda, ka dati par šā konkurenta un *Biria* ražošanas izmaksām nav salīdzināmi. Konkurenta apgrozījums ir palielinājies, bet *Biria* noiets ir samazinājies. Konkurenta *EBITDA* (peļņa pirms procentu, nodokļu nomaksas un izdevumu norakstīšanas) tajā pašā laikā ir samazinājusies, bet *Biria* grupai palikusi nemainīga. No tā var secināt, ka *Biria* nepārdod savus ražojumus par dempinga cenām un konkurenta cenu politika ir vēl agresīvāka nekā *Biria* grupai.
- (73) Konkurenta saimnieciskā stāvokļa pasliktināšanās, kas it kā notikusi *Biria* grupas dēļ, nav pierādīta ar konkrētiem faktiem, un to cēloņsakarība nav atspoguļota. Turklāt tirgū, kur valda konkurence, ir parasts, ka konkurents piedāvā zemākas cenas.
- (74) Attiecībā uz konkurenta minēto *Biria* grupas aktīvu pārdošanu *Lone Star* grupai Vācija sniedza sīku informāciju gan par paša pārdošanas procesa, gan arī par privāto un publisko kreditoru prasījumu apmierināšanas gaitu.
- (75) Atbildot uz *Prophete*, *Pantherwerke* un *Vaterland-Werke* piezīmēm, Vācija norāda, ka velosipēdu tirgus ir sadalīts trīs un nevis divos segmentos, kā to apgalvoja šie uzņēmumi. Šie trīs segmenti ir specializētā tirdzniecība, piegādes tirdzniecība pēc katalogiem un pašapkalpošanās servisi (*SB-Fläche*). Piegādes tirdzniecībā ar katalogu starpniecību *Biria* ir spēcīga pozīcija, taču galvenokārt nevis agresīvas cenu politikas dēļ, bet gan pateicoties precīziem un savlaicīgiem piegādes termiņiem. Savukārt pašapkalpošanās tirgus segmentā vadošais piegādātājs ir *MIFA AG*, bet *Biria* tirgus daļa ir mazāk nekā 10 %.
- (76) Vācija noraida *Vaterland-Werke* pausto apgalvojumu, ka *Biria* plāno paplašināt uzņēmējdarbību ar agresīvas cenu politikas palīdzību, un norāda uz izmeklēšanas procesa gaitā jau sniegto informāciju. Vācija paskaidro, ka *Biria AG* 2003. gadā saražoja 670 000 velosipēdu un ražošanas apjoms kopš tā laika samazinās.

VI. ATBALSTA NOVĒRTĒJUMS

- (77) LESD 107. panta 1. punktā ir noteikts, ka ar iekšējo tirgu nav saderīgs nekāds atbalsts, ko piešķir dalībvalstis vai ko jebkādā citā veidā piešķir no valsts līdzekļiem un kas rada vai draud radīt konkurences izkropļojumus, dodot priekšroku konkrētiem uzņēmumiem vai konkrētu preču ražošanai, ciktāl tāds atbalsts iespaido tirdzniecību starp dalībvalstīm. Saskaņā ar Eiropas Savienības Tiesas praksi tirdzniecība starp dalībvalstīm ir uzskatāma par iespaidotu, ja atbalstu saņemotais uzņēmums darbojas jomā, kas ietver tirdzniecību starp dalībvalstīm.
- (78) Lai novērtētu valsts atbalsta esamību, Komisija vispirms nosaka konkrēto uzņēmumu. Tad tā atsevišķi pārbauda katru pasākumu, lai noteiktu, vai ir izpildīti LESD 107. panta 1. punktā minētie nosacījumi. Pēc tam tiek aprēķināts valsts atbalsta elements un pārbaudīts pasākuma saderīgums ar iekšējo tirgu.

6.1. Atbalsta saņēmējs

- (79) Valsts atbalsts tika piešķirts *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria*, kā arī *Bike Systems*, kas ir *Biria* meitasuzņēmums. *Biria* 2005. gada 7. novembrī pārdeva lielāko daļu savu aktīvu diviem *Lone Star* – privāta ieguldījumu fonda – grupas uzņēmumiem. Komisija konstatē, ka saskaņā ar sniegto informāciju pirms pārdošanas tika izsludināta atklāta, pārskatāma un neierobežota izsole. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju eksperts novērtēja pārdošanas aktīvus par 10,7 miljoniem euro. Tādējādi *Lone Star* samaksātā cena 11,5 miljoni euro bija augstāka nekā eksperta novērtējums.
- (80) Balstoties uz iesniegto informāciju, Komisija secina, ka nekas nenorāda uz to, ka *Lone Star* grupa būtu guvusi kādu labumu no valsts atbalsta un tieši vai netieši būtu kļuvusi par uzņēmumiem *Biria* un *Bike Systems* piešķirtā valsts atbalsta saņēmēju.

6.2. 1. pasākums. Šķietami saskaņā ar tirgus nosacījumiem veiktais ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām

Valsts līdzekļi un attiecināmība uz valsti

- (81) Ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām (1. pasākums) veica *gbb*. Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju *gbb* ieguldījumu veica savas programmas ietvaros, tādējādi ieguldījuma veikšanai netika izmantoti valsts līdzekļi. Kā lēmumā par formālās izmeklēšanas procedūras uzsākšanu jau norādīts, Komisija pieņem zināšanai, ka uzņēmums *gbb* ieguldījuma veikšanas brīdī bija uzņēmuma *Deutsche Ausgleichsbank* 100 % meitasuzņēmums, savukārt *Deutsche Ausgleichsbank* atradās pilnīgā Vācijas Federatīvās Republikas īpašumā. Tāpēc *gbb* ir publisko tiesību reglamentēts uzņēmums. Saskaņā ar iedibināto Tiesas praksi publisku uzņēmumu līdzekļi vienmēr ir valsts līdzekļi ⁽¹¹⁾.

⁽¹¹⁾ Skatīt 2002. gada 16. maija spriedumu lietā C-482/99, Francija pret Komisiju (*Stardust*), Krājums, 2002, I-4397. lpp., 32.–43. punkts.

- (82) Tāpēc Komisija viennozīmīgi nonāk pie slēdziena, ka šis pasākums ir attiecināms uz valsti. Šajā saistībā Tiesa argumentēja lietā C-482/99 (*Stardust*) šādi (53.–56. punkts):

“53. Šajā saistībā nevar pieprasīt, ka uz precīza norādījuma pamata tiek pierādīts, ka iestādes ir konkrēti izdevušas norādījumu publiskajam uzņēmumam veikt attiecīgos valsts atbalsta pasākumus. Pirmkārt, ņemot vērā ciešās valsts un publisko uzņēmumu attiecības, pastāv reāls risks, ka ar šo uzņēmumu starpniecību valsts atbalstu piešķir nepārrēdzamā veidā un neievērojot Līgumā paredzētos noteikumus par valsts atbalstu.

54. Otrkārt, tieši tādēļ, ka starp valsti un publisku uzņēmumu pastāv privilēģētas attiecības, ieinteresētai personai parasti būs ļoti grūti konkrētajā gadījumā pierādīt, ka atbalsta pasākumi par labu šādam uzņēmumam patiešām tika pieņemti pēc iestāžu norādījuma.

55. Tāpēc jākonstatē, ka publiska uzņēmuma veiktā atbalsta pasākuma attiecināmību uz valsti var secināt no vairākām norādēm, kas izriet no konkrētajā gadījuma apstākļiem un konteksta, kādā šis pasākums ir veikts. Šajā saistībā Tiesa jau ir ņēmusi vērā to, ka attiecīgā struktūra nevarēja pieņemt apstrīdēto lēmumu, neņemot vērā valsts iestāžu prasības (skatīt jo īpaši spriedumu *Van der Kooy* u. c. pret Komisiju, 37. punkts), vai ka papildus organizatoriski juridiskiem faktoriem, kas saistīja publiskos uzņēmumus ar valsti, šiem uzņēmumiem, ar kuru starpniecību atbalstu piešķir, bija jāņem vērā *Comitato Interministeriale per la Programmazione Economica* (CIPE) vadlīnijas (1991. gada 21. marta spriedumi lietā C-303/88, *Itālija* pret Komisiju, 11. un 12. punkts, un lietā C-305/89, *Itālija* pret Komisiju, 13. un 14. punkts).

56. Ir iespējamas arī citas norādes, pēc kurām var secināt publiska uzņēmuma veiktā atbalsta pasākuma attiecināmību uz valsti, proti, jo īpaši šā uzņēmuma integrācija valsts pārvaldes struktūrās, tā darbības veids un darbības īstenošana tirgū parastos konkurences apstākļos ar privātiem tirgus dalībniekiem, uzņēmuma juridiskais statuss – vai uz to attiecas publiskās tiesības vai vispārējas komerciesības, valsts iestāžu pārraudzības pakāpe uzņēmuma pārvaldībā vai jebkura cita norāde, kas konkrētajā gadījumā liecina par iestāžu līdzdalību vai par līdzdalības trūkuma neiespējamību pasākuma pieņemšanā, ņemot vērā arī šā pasākuma apmēru, saturu vai nosacījumus.”

- (83) Komisija šajā lietā ir atradusi šādas norādes, kas ļauj secināt, ka uzņēmuma *gbb* lēmums ir attiecināms uz valsti.

- (84) Vācijas valdība bija uzticējusi uzņēmumam *gbb* uzdevumus attīstības jomā, tas bija, piemēram, atbildīgs par Austrumvācijas Konsolidācijas un attīstības fondu (*Konsolidierungs- und Wachstumsfonds Ostdeutschland*), kura uzdevums bija piešķirt pašu kapitālu Austrumvācijas maziem un vidējiem uzņēmumiem, lai stiprinātu šo uzņēmumu kapitāla bāzi.

- (85) Otrkārt, Komisija konstatē, ka *gbb* vēsture norāda uz spēcīgu valsts iesaistīšanos uzņēmuma lēmumos. Kā publisko tiesību subjekts tas vispirms atradās atbildīgās ministrijas uzraudzībā, un tā uzraudzības padomes vairākumu veidoja iestāžu pārstāvji. Kopš uzņēmuma pārveides par akciju sabiedrību tā mātesuzņēmums *Deutsche Ausgleichsbank* atrodas atbildīgās ministrijas uzraudzībā, un tā uzraudzības padomes vairākumu veido iestāžu pārstāvji.

- (86) Treškārt, Komisija konstatē, ka mātesuzņēmums *Deutsche Ausgleichsbank* brīdī, kad tika pieņemts lēmums par ieguldījuma veikšanu, bija publisko tiesību subjekts, kas atradās Federālās Iekšlietu ministrijas uzraudzībā un kura uzraudzības padomes vairākumu veidoja Federālās valdības un federālo zemju valdību pārstāvji un Bundestāga locekļi. *Deutsche Ausgleichsbank* nedrīkst iegādāties citu uzņēmumu kapitāla daļas bez ministrijas, kam uzticēta uzņēmuma uzraudzība, un uzraudzības padomes iepriekšējas piekrišanas. Tāpēc valsts kontrolēja ar mātesuzņēmuma starpniecību *gbb* uzņēmējdarbības lēmumus arī pēc tam, kad *gbb* no publisko tiesību subjekta tika pārveidots par akciju sabiedrību.

- (87) Ceturtkārt, Komisija konstatē, ka Vācija 2002. gadā piekrita atbilstošiem pasākumiem attiecībā uz Vācijas attīstības bankām⁽¹²⁾. Šie atbilstošie pasākumi attiecas arī uz *Deutsche Ausgleichsbank*. Kā atbilstošajos pasākumos ir noteikts, *Deutsche Ausgleichsbank* darbībai ir jāprobežojas ar struktūrpolitisku, saimniecisku un sociālpolitisku pasākumu veicināšanu un publiskiem uzdevumiem, kas bankas sabiedriskajiem īpašniekiem jāveic saskaņā ar valsts mandātu. Tāpēc Komisija uzskata, ka tā rezultātā *Deutsche Ausgleichsbank* kļūst par valsts pārvaldes daļu un tādējādi visas *Deutsche Ausgleichsbank* darbības ir attiecināmas uz valsti.

- (88) Piektkārt, Komisija konstatē, ka uz ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām, šķiet, attiecas attīstības uzdevums “mazu un vidēju uzņēmumu finansēšana”⁽¹³⁾.

- (89) Tāpēc Komisija secina, ka šis pasākums ir attiecināms uz valsti.

⁽¹²⁾ Skat. 9. atsauci. Tur minētajā lēmumā tiek konstatēts, ka *Deutsche Ausgleichsbank* ir valsts pārvaldes daļa.

⁽¹³⁾ Skat. 9. atsauci. (atbilstošā pasākuma a) punkts, 11. lpp.).

Uzņēmumam piešķirtās selektīvās priekšrocības

- (90) Pēc Vācijas uzskata, *gbb* veica ieguldījumu *Bike Systems* kapitāla daļās bez balsstiesībām (1. pasākums) saskaņā ar tirgus nosacījumiem. Ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām riska ziņā atbilst zemākā līmeņa aizdevumam un tādējādi ir uzskatāms par augsta riska aizdevumu. Maksātnespējas vai likvidācijas procesa gadījumā ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām tiek atmaksāts pats pēdējais pēc tam, kad ir apmierināti visi pārējie prasījumi. Tādējādi risks, kas saistīts ar ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām, ir lielāks nekā ieguldījuma veikšanai paredzēta parasta bankas aizdevuma risks, ko parasti nodrošina saskaņā ar bankas nosacījumiem. Vidējā procentu likme, ko tirgū piemēro vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumiem, kas nodrošināti ar standarta garantijām, pasākuma piešķiršanas brīdī bija 6,33 %. Atlīdzībai par šādu ieguldījumu tādējādi vajadzētu ievērojami pārsniegt šo procentu likmi.
- (91) Atlīdzībai par ieguldījumu tika noteikta nemainīga likme 8,75 % apmērā un mainīga, no peļņas atkarīga likme 3,5 % apmērā⁽¹⁴⁾. Vienošanās rezultātā noteiktā atlīdzības likme tādējādi pārsniedz minēto atsauces likmi.
- (92) Tomēr jānorāda, ka šā secinājuma pamatā ir pieņēmums, ka *Bike Systems* var atgūt savu rentabilitāti. Taču pret *Bike Systems* tikko bija izbeigts maksātnespējas process un apstiprināts sanācijas plāns. Uzņēmuma nākotnes perspektīvas bija neskaidras, jo bija veikta tikai ierobežota ražošanas pārstrukturēšana. Saskaņā ar 2001. gada bilanci uzņēmums šajā gadā joprojām strādāja ar zaudējumiem. Pašu kapitāls vēl joprojām bija negatīvs, kaut arī, pateicoties slēptajām rezervēm, maksātnespējas process netika uzsākts. Tādējādi *Bike Systems* toreizējā laikposmā ir jāuzskata par grūtībās nonākušu uzņēmumu.
- (93) Attiecībā uz nodomu vēstuli (skatīt 62. apsvērumu) Komisija vispirms konstatē, ka pirmā lēmuma pieņemšanas brīdī šī informācija nebija pieejama. Nodomu vēstules teksts tika iesniegts tikai tiesvedības laikā.
- (94) Saskaņā ar 2001. gada 6. marta nodomu vēstuli *Biria GmbH* pieņem zināšanai ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām un apņemas nodrošināt, ka šā ieguldījuma derīguma laikā *Bike Systems* tiks vadīts un finansēts tādā veidā, lai uzņēmums varētu izpildīt savas saistības, kas izriet no ieguldījuma kapitāla daļās bez balsstiesībām.
- (95) Komisija šajā saistībā izsaka šādus apsvērumus.
- (96) Attiecībā uz mātesuzņēmuma (kas izsniedza nodomu vēstuli) finansiālo stāvokli Vācija norādīja, ka *Biria GmbH* apgrozījums 2001. gadā bija nenozīmīgs, proti,

⁽¹⁴⁾ Ja uzņēmums cieš zaudējumus, tad šo atlīdzību nemaksā. Zaudējumu vai nepietiekamas peļņas gadījumā atlīdzība ar mainīgo likmi tiek maksāta nākamajā gadā.

uzņēmums darbojās tikai kā izplatītājs citiem uzņēmumu grupas dalībniekiem⁽¹⁵⁾. Attiecībā uz finansiālajiem darbības rādītājiem⁽¹⁶⁾ ir minams, ka uzņēmums 1999. gadā guva nelielu peļņu pēc nodokļiem (DEM 205 000) un 2000. gadā cieta neto zaudējumus DEM 473 000 apmērā.

- (97) Ciesto zaudējumu rezultātā uzņēmuma pašu kapitāls 1999. gadā bija negatīvs. 2000. gadā tas kļuva pozitīvs, taču iemesls tam nebija uzņēmuma darbība, bet gan peļņas pārvedums no meitasuzņēmuma *Sachsen Zweirad*⁽¹⁷⁾. Komisija konstatē, ka nodomu vēstuli neizsniedza kāds tās pašas grupas uzņēmums, kas atradās labā finansiālā stāvoklī, bet gan mātesuzņēmums, kura stāvoklis bija sliktāks.
- (98) Tāpēc Komisija secina, ka *Biria GmbH* (neraugoties uz to, vai uzņēmumu formāli var uzskatīt par grūtībās nonākušu uzņēmumu 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē) spētu segt iespējamās prasības, kas izriet no nodomu vēstules par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām vairāk nekā divu miljonu euro apmērā. Kā jau pieminēts, ir jānorāda, ka ieņēmamotie ieņēmumi 2000. gadā (pirms nodomu vēstules izsniegšanas) patiešām ir attiecināmi vienīgi uz peļņas pārvedumu no meitasuzņēmuma un nevis uz uzņēmuma saimniecisko darbību un ka bez šā peļņas pārveduma uzņēmuma pašu kapitāls būtu bijis negatīvs (tostarp parakstītais kapitāls un citi kapitāla veidi, piemēram, rezerves vai skaidrā nauda bilancē). Tāpēc ir apšaubāms, ka *Biria GmbH* būtu varējusi novērst *Bike Systems* iespējamu maksātnespēju. Rezultātā Komisija uzskata, ka šai nodomu vēstulei nav nekādas faktiskas saimnieciskas vērtības, lai kompensētu *Bike Systems* grūtības, un ka tādēļ tā nav uzskatāma par pilnvērtīgu nodrošinājumu, ar kuru būtu bijis iespējams samazināt atlīdzību, ko tirgus ieguldītājs būtu pieprasījis par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām.
- (99) Tāpēc Komisija secina, ka atlīdzība nebija riskam atbilstoša un ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām nenotika atbilstoši tirgus apstākļiem. Priekšrocības, ko *Bike Systems* guva no ieguldījuma, uzņēmums tirgus apstākļos nebūtu varējis iegūt.

Konkurences kroplošana un ietekme uz tirdzniecību

- (100) Gan *Bike Systems*, gan *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* ražo velosipēdus. Tā kā tirdzniecība ar šo produktu notiek arī pāri valstu robežām, pasākumi var kropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību starp dalībvalstīm.

⁽¹⁵⁾ Turklāt saskaņā ar Vācijas iesniegtajiem dokumentiem uzņēmumā *Biria GmbH* 1999. gadā strādāja 13 darba ņēmēji un 2000. gadā – 21 darba ņēmējs.

⁽¹⁶⁾ Tā kā ieguldījuma daļās bez balsstiesībām saimnieciskie nosacījumi tika noteikti ieguldījuma veikšanas brīdī, mātesuzņēmuma finansiālais stāvoklis būtu jāvērtē nodomu vēstules izsniegšanas brīdī, kaut arī šī vēstule attiecās uz visu ieguldījuma laikposmu.

⁽¹⁷⁾ Peļņas pārvedums no meitasuzņēmuma *Sachsen Zweirad GmbH* (apmēram 2,4 miljoni Vācijas marku 1999. gadā un 3,4 miljoni Vācijas marku 2000. gadā).

6.3. 2. un 3. pasākums. Valsts atbalsts, kas šķietami piešķirts atbilstoši apstiprinātām atbalsta shēmām

Uz garantijām neattiecās esošās atbalsta shēmas

- (101) Galvojums par labu *Sachsen Zweirad GmbH* apgrozāmo līdzekļu kredītam 5,6 miljonu euro apmērā (2. pasākums) un galvojums par labu *Biria* apgrozāmo līdzekļu kredītam 24,875 miljonu euro apmērā (3. pasākums) tika piešķirti, balstoties uz Saksijas federālās zemes Galvojumu piešķiršanas noteikumiem⁽¹⁸⁾. Saskaņā ar šo Komisijas apstiprināto atbalsta shēmu ir pieļaujami galvojumi par aizdevumiem, kas pārsniedz 5 miljonus Vācijas marku (2,6 miljoni euro) un ir paredzēti jaunu ieguldījumu finansēšanai un īpašos gadījumos ieguldījumu un apgrozāmo līdzekļu papildus finansēšanai, ja tie piešķirti veselīgiem uzņēmumiem. Uzņēmuma gadījumos ir pieļaujama arī konsolidācijas un pārstrukturēšanās finansēšana. Taču Komisija ir jāinformē atsevišķi par katru liela uzņēmuma pārstrukturēšanai piešķirto galvojumu.
- (102) Vācija uzskata, ka minēto noteikumu prasības ir izpildītas un galvojumi tāpēc atbilst šiem noteikumiem. Vācija uzskata, ka *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria* galvojumu piešķiršanas brīdī neatradās grūtībās. Galvojumus piešķir, lai nodrošinātu apgrozāmo līdzekļu aizdevumus, kas saskaņā ar atbalsta piešķiršanas noteikumiem ir pieļaujams.
- (103) Komisija nepiekrīt, ka galvojumi būtu saderīgi ar atbalsta piešķiršanas noteikumiem, uz kuru pamata tie it kā ir piešķirti. Pretēji Vācijas viedoklim Komisija, kā tālāk sīkāk izklāstīts, uzskata, ka *Sachsen Zweirad GmbH* galvojuma piešķiršanas brīdī 2003. gada martā bija grūtībās nonācis uzņēmums un ka arī *Biria GmbH* galvojuma piešķiršanas brīdī 2003. gada decembrī bija grūtībās nonācis uzņēmums. Komisija ir atsevišķi jāinformē par katru grūtībās nonākušā uzņēmuma pārstrukturēšanai piešķirto galvojumu.

Galvojums par labu Sachsen Zweirad GmbH (2. pasākums)

- (104) Vācija uzskata, ka uzņēmumam *Sachsen Zweirad GmbH* nebija neviena no grūtībās nonākušā uzņēmuma tipiskajām pazīmēm 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu izpratnē. Komisija norāda, ka 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņu 6. punktā uzskaitītās grūtībās nonākušā uzņēmuma tipiskās pazīmes ir domātas tikai kā norādes, kādos gadījumos uzņēmumu var uzskatīt par grūtībās nonākušu, un nav jāuztver kā priekšnoteikumi, kuriem jābūt izpildītiem vienlaicīgi. *Sachsen Zweirad GmbH* 2001. gadā strādāja ar zaudējumiem EUR 1 274 000 apmērā un 2002. gadā ar zaudējumiem EUR 733 000 apmērā. Zaudējumus uzņēmās mātesuzņēmums *Biria* saskaņā ar peļņas un zaudējumu pārņemšanas līgumu (*Ergebnisabführungsvertrag*). Apgrozījums 2002. gadā, salīdzinot ar 2001. gadu, samazinājās.

- (105) Saskaņā ar uzņēmuma 2002. gada pārskatu *Sachsen Zweirad GmbH* bija arī likviditātes problēmas. Piemēram, pārskatā ir nepārprotami norādīts, ka *Sachsen Zweirad GmbH* likviditātes situācija ir sarežģīta, kas saistīts ar lielām izmaksām par preču priekšapmaksu un grupas iekšējo izaugsmi. Saskaņā ar pārskatu uzņēmuma turpmāku pastāvēšanu varētu nodrošināt tikai tad, ja bankas būtu gatavas saglabāt vai pārstrukturēt esošās kredītlīnijas.

- (106) Pēc Vācijas uzskata nepastāvēja risks, ka privātās kredītiestādes varētu nepagarināt izsniegto kredītu termiņus. Taču tas neietekmē faktu, ka uzņēmumam bija likviditātes problēmas. Saskaņā ar uzņēmuma pārskatu lielākajai kredītu daļai atmaksas termiņš bija īsāks par pieciem gadiem, kas nav izdevīgi uzņēmējdarbības finansēšanai un paaugstina uzņēmuma risku. Turklāt īstermiņa kredītu dēļ uzņēmumam bija lieli procentu maksājumi (kaut arī 2002. gadā tie nedaudz samazinājās salīdzinājumā ar 2001. gadu), kas vēl vairāk sarežģīja uzņēmuma likviditātes stāvokli.

- (107) Tāpēc Komisija secina, ka *Sachsen Zweirad GmbH* galvojuma piešķiršanas brīdī bija uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu un galvojums tādējādi jāuzskata par pārstrukturēšanas galvojumu. Tā kā par katru šāda galvojuma piešķiršanu lieliem uzņēmumiem ir atsevišķi jāziņo Komisijai, apstiprinātās valsts atbalsta shēmas nosacījumi, uz kuras pamata galvojums it kā tika piešķirts, nebija izpildīti, un tādējādi minētā atbalsta piešķiršanas shēma šim galvojumam nav piemērojama.

Galvojums par labu Biria GmbH (3. pasākums)

- (108) *Biria* nodibināja 2003. gada 1. oktobrī, apvienojot iepriekšējo *Biria AG* ar meitasuzņēmumu *Sachsen Zweirad GmbH*.
- (109) Vācija uzskata, ka *Biria* skaidri jānošķir no iepriekšējās *Biria AG* un *Sachsen Zweirad GmbH*, jo apvienošanās rezultātā ir radies jauns uzņēmums. Tāpēc jautājums par to, vai šis uzņēmums galvojuma piešķiršanas brīdī 2004. gada 9. decembrī atradās grūtībās, būtu jāizskata, balstoties uz jaunizveidotā uzņēmuma sākotnējo bilanci. Sākotnējā bilance rāda, ka *Biria GmbH* nav uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu.
- (110) Komisija nepiekrīt šiem argumentiem. Jaunizveidoto uzņēmumu *Biria GmbH* nevar nošķirt no iepriekšējiem *Biria AG* un *Sachsen Zweirad GmbH*, jo tas ir radies abu iepriekšējo uzņēmumu apvienošanās rezultātā. Pretējā gadījumā varētu viegli izvairīties no grūtībās nonākušā uzņēmuma apzīmējuma, apvienojot uzņēmumus vai dibinot jaunus. Arī iepriekšējā *Biria AG* 2002. gadā strādāja ar zaudējumiem, un tai tāpat kā *Sachsen Zweirad GmbH* bija likviditātes problēmas. *Biria GmbH* pārņēma visus iepriekšējās *Biria AG* un *Sachsen Zweirad GmbH* parādus un saistības. Turklāt *Biria GmbH* pieder tie paši aktīvi un tā veic to pašu uzņēmējdarbību, ko iepriekšējā

⁽¹⁸⁾ Skat. 10. atsauci.

Biria AG un Sachsen Zweirad GmbH. Tāpēc Komisija uzskata, ka Biria GmbH pārņēma arī iepriekšējās Biria AG un Sachsen Zweirad GmbH grūtības.

- (111) Saskaņā ar Vācijas sniegto informāciju Sachsen Zweirad GmbH apvienošanās procesā bija ekonomiski spēcīgākā pozīcijā. Tā kā Sachsen Zweirad GmbH nav atradusies grūtībās, nevar automātiski pieņemt, ka jaunā Biria GmbH ir atradusies grūtībās. Pretēji Vācijas uzskatam Komisija ir pārliecināta, ka Sachsen Zweirad GmbH atradās grūtībās. Tādējādi jaunā Biria GmbH "pārmantoja" arī Sachsen Zweirad GmbH grūtības.
- (112) Saskaņā ar uzņēmuma 2003. gada pārskatu Biria grupas pārstrukturēšana un reorganizācija turpinājās 2003. gadā. Procesu uzsāka jau 2002. gadā, un tas paredzēja grupas finansējuma pārstrukturēšanu. Balstoties uz Saksijas federālās zemes piešķirto galvojumu aizdevumam 24,875 miljonu euro apmērā, Biria grupa izstrādāja jaunu koncepciju savas darbības vidēja termiņa finansējumam. Jaunajā finansējuma koncepcijā bija paredzēts arī ievērojami pielāgot procentu likmes un tādējādi samazināt lielos procentu maksājumus.
- (113) Vienlaicīgi tika reorganizēta arī sadarbība ar bankām. Trīs bankas piekrita atteikties no saviem prasījumiem EUR 8 567 000 apmērā – tas šķiet ievērojami vairāk nekā 50 % no visiem šo banku prasījumiem – apmaiņā pret tūlītēju pārpalikušo saistību nomaksu. Tādējādi aizdevums, kas tika segts ar 80 % galvojumu, kas veido 3. pasākumu, sastāv no 8 miljonu euro aizdevuma apgrozāmo līdzekļu parādu dzēšanai, 7,45 miljonu euro kredītlīnijas norēķinu kontam (Kontokorrentlinie) un 9,425 miljonu euro kredītlīnijas sezonas izdevumu segšanai.
- (114) Uzņēmumam Biria galvojuma piešķiršanas brīdī tāpat bija ievērojamas likviditātes problēmas un tādējādi uzņēmums bija grūtībās. Šo novērtējumu apstiprina fakts, ka trīs bankas atteicās no Biria darbības finansēšanas un pat piekrita atteikties no lielas daļas savu prasījumu, ja vien pārpalikušie prasījumi tiek nekavējoties dzēsti. Tas norāda, ka bankām bija pamatotas šaubas, ka Biria spēs samaksāt savus parādus un ir uzskatāms par rentablu uzņēmumu.
- (115) Vācija iebilst, ka bankas pārtrauca finansējumu tikai savas darbības stratēģijas maiņas dēļ. Komisija konstatē, ka bankas atteicās no, iespējams, apmēram 50 % savu prasījumu. Pat tad, ja finansējuma pārtraukšana bija saistīta ar banku stratēģijas izmaiņām, tā ir pazīme, ka bankas vairs necerēja uz aizdevumu pilnīgu atmaksu.
- (116) Tāpēc Komisija secina, ka Biria galvojuma piešķiršanas brīdī bija uzskatāms par grūtībās nonākušu uzņēmumu un galvojums tādējādi jāuzskata par pārstrukturēšanas galvojumu. Tā kā par katru šāda galvojuma piešķiršanu lieliem uzņēmumiem ir atsevišķi jāziņo Komisijai un Biria galvojuma piešķiršanas brīdī bija liels uzņēmums, apstiprinātās valsts atbalsta shēmas nosacījumi, uz kuras pamata galvojums it kā tika piešķirts, nebija izpildīti, un tādējādi minētā atbalsta piešķiršanas shēma šim galvojumam nav piemērojama.

Priekšrocības galvojumu rezultātā

- (117) Galvojumus, kas šeit apzīmēti kā 2. un 3. pasākums, piešķir Saksijas federālā zeme, tādējādi galvojumu izcelsme ir valsts līdzekļi un tie ir attiecināmi uz valsti.
- (118) Turklāt pasākumam jābūt tādām, kas atbalsta saņēmējam sniedz priekšrocības. Komisija uzskata, ka abi minētie galvojumi sniedza nepamatotas priekšrocības uzņēmumiem Sachsen Zweirad GmbH un Biria GmbH (tagad – Biria AG).
- (119) Komisijas paziņojuma par EK līguma 87. un 88.panta piemērošanu valsts atbalstam garantiju veidā⁽¹⁹⁾ (turpmāk "paziņojums par garantijām") 2.2. un 3.2. punktā izklāstīto iemeslu dēļ aizņēmējs iegūst priekšrocību, ja tam par galvojumu nav jāmaksā tirgus cena. Dažos gadījumos aizņēmējs, ja tas ir finansiālās grūtībās nonācis uzņēmums, neatrastu finanšu iestādi, kas būtu gatava tam izsniegt aizdevumu bez valsts garantijas.
- (120) Apskatāmajā gadījumā galvojumus izsniedza aizdevumiem, kurus piešķir grūtībās nonākušam uzņēmumam, pie tam galvotājam (valstij) netika maksāta tirgus cena.
- (121) Paziņojuma par garantijām 3.2. punktā Komisija izklāsta šādus četrus nosacījumus, kuriem visiem jābūt izpildītiem, lai izslēgtu valsts atbalsta esamību garantijas veidā:
- 1) aizņēmējam nav finansiālu grūtību;
 - 2) garantijas apjomu var noteikt tās izsniegšanas brīdī;
 - 3) garantija aptver ne vairāk par 80 % no nenomaksātā aizdevuma;
 - 4) par garantiju tiek maksāta uz tirgu orientēta cena.
- (122) Piemērojusi šos nosacījumus apskatāmajā gadījumā, Komisija vispirms konstatē, ka Sachsen Zweirad GmbH un Biria galvojumu piešķiršanas brīdī bija grūtībās nonākuši uzņēmumi.
- (123) Par galvojumiem netika samaksātas prēmijas, un galvojumus izsniedza aizdevumiem grūtībās nonākušam uzņēmumam. Tikai tas fakts vien, ka par galvojumiem netika maksāta tirgus cena, norāda, ka pasākumu rezultātā uzņēmumiem Sachsen Zweirad GmbH un Biria tika sniegtas priekšrocības. Komerciālu klientu tirgū nepastāv galvojumi, par kuriem nav jāmaksā uz tirgu orientēta prēmija. Tas tā vēl jo vairāk ir tad, ja runa ir par galvojumiem grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, kas savus aizdevumus, iespējams, nevar atmaksāt.

⁽¹⁹⁾ OV C 155, 20.6.2008., 10. lpp.

(124) Tāpēc, vadoties pēc paziņojuma par garantijām loģikas, var secināt, ka galvojums ir uzskatāms par valsts atbalstu.

(125) Tādēļ Komisija secina, ka galvojumi sniedza priekšrocības *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* (šobrīd *Biria AG*), jo tirgus apstākļos neviens no uzņēmumiem nebūtu saņēmis šos galvojumus ar tādiem pašiem nosacījumiem.

Konkurences kropļošana un ietekme uz tirdzniecību

(126) To pašu iemeslu dēļ, kas jau izklāstīti 100. apsvērumā, 2. un 3. pasākums var kropļot konkurenci un ietekmēt tirdzniecību.

6.4. Secinājums par valsts atbalsta esamību

(127) Tāpēc Komisija secina, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām un abi galvojumi ir uzskatāmi par valsts atbalstu LESD 107. panta 1. punkta izpratnē un abi galvojumi nav izsniegti saskaņā ar apstiprinātu valsts atbalsta piešķiršanas shēmu. Visi trīs pasākumi ir jauns valsts atbalsts un ir atbilstoši jāizvērtē.

6.5. Valsts atbalsta elementa aprēķins

(128) Saskaņā ar paziņojuma par garantijām 4.1. punktu tiek uzskatīts, ka individuāla garantija vai garantiju shēma ietver valsts atbalstu, ja tā neatbilst tirgus ekonomikas ieguldītāja principam. Tādējādi valsts atbalsta elements jāizsaka kvantitatīvi, lai pārbaudītu, vai atbalstu var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu saskaņā ar kādu no izņēmumiem attiecībā uz valsts atbalstu. Tāpēc pirms valsts atbalsta saderīguma pārbaudes Komisijai vispirms jāaprēķina valsts atbalsta elements.

(129) Paziņojumā par garantijām Komisija ir noteikusi vispārējus principus valsts atbalsta elementa aprēķinam.

(130) Komisija uzskata, ka valsts garantijā ietvertais atbalsta elements principā var veidot visu pamatā esošā aizdevuma summu, ja atbalsta saņēmējs pats nespēj piekļūt finanšu tirgiem (skatīt paziņojuma par garantijām 2.2. punktu un 4.1. punkta a) apakšpunktu).

(131) Valsts atbalsta elementa aprēķināšanas noteikumi ir izklāstīti paziņojuma par garantijām 4.1. punktā (Vispārīgs raksturojums), 4.2. punktā (Atbalsta elements individuālās garantijās) un 4.4. punktā (Atbalsta elements garantiju shēmās). Komisija turpmāk tekstā izmantos šos noteikumus, attiecinot tos uz konkrēto gadījumu.

(132) Paziņojuma par garantijām 4.2. punktā ir noteikts, ka gadījumā, ja salīdzinājumam nevar izmantot tirgus prēmiju, ir savstarpēji jāsalīdzina aizdevuma kopējās finansēšanas izmaksas, kuras rastos, lai saņemtu tirgū

šo aizdevumu ar garantiju un bez garantijas (t. i., ir jāsalīdzina līdzīga aizdevuma bez garantijas procentu likme ar procentu likmi, kam pieskaitīta garantijas prēmija par aizdevumu ar valsts garantiju).

(133) Daudzos gadījumos šāda tirgus procentu likme nav pieejama. Tāpēc Komisija savos paziņojumos par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodi ir izstrādājusi metodi, kuru paziņojuma par garantijām 4.2. punktā minēto iemeslu dēļ var izmantot, lai aprēķinātu tirgus procentu likmi aizstājošu lielumu.

(134) Saskaņā ar 1997. gada paziņojumu par atsaucē likmi Komisija nosaka atsaucē likmi, kurai ir jāatspoguļo tirgū piemērojamās procentu likmes vidējais līmenis vidēja termiņa un ilgtermiņa aizdevumiem, kas nodrošināti ar standarta garantijām. Turklāt 1997. gada paziņojumā par atsaucē likmi ir norādīts, ka šī atsaucē likme ir minimālā likme, ko var palielināt īpaša riska gadījumos (piemēram, uzņēmums grūtībās vai tad, ja nav iesniegti nodrošinājumi, kurus bankas parasti pieprasa). Šādos gadījumos piemaksa var sasniegt 400 vai vairāk bāzes punktu. 1997. gada paziņojumā par atsaucē likmi nav paskaidrots, vai drīkst skaitīt kopā riska prēmijas, kas paredzētas, lai ņemtu vērā dažādus riskus. Šādas summēšanas iespēja netiek izslēgta, taču Komisijai savā lēmumā jāpamato dažādu riska prēmiju summēšanai izmantotā metode, balstoties uz finanšu tirgos izmantoto metožu novērtējumu ⁽²⁰⁾.

(135) *Deloitte&Touche Wirtschaftsprüfungsgesellschaft GmbH* 2004. gadā veica pētījumu Eiropas Komisijas Konkurences ģenerāldirektorāta uzdevumā (turpmāk "pētījums"). Pamatojoties uz empīriskiem apsekojumiem, pētījumā ⁽²¹⁾ cita starpā tika noteiktas riska prēmijas, kas bija konstatējamās tirgū saistībā ar dažāda riska kategoriju uzņēmumiem un darījumiem ar dažādiem nodrošinājumiem. Pētījumā ir viennozīmīgi izklāstīts, ka dažādu riska aspektu (aizņēmēja kredīspēja, nodrošinājumi) apvienojums izpaužas dažādās bāzes likmei pieskaitāmās piemaksās.

(136) Balstoties uz pētījumu, Komisija paziņojumā par atsaucē likmes un diskonta likmes noteikšanas metodes pārskatīšanu ⁽²²⁾ (turpmāk "2008. gada paziņojums par atsaucē likmi") ir vēl vairāk pilnveidojusi savu pieeju, ko izmanto, lai aprēķinātu atbalsta elementu aizdevumos. 2008. gada paziņojumā par atsaucē likmi ir atspoguļota pētījumā izmantotā pieeja, proti, bāzes likmei piemēro piemaksas atkarībā no uzņēmuma kredīspējas un sniegtajiem nodrošinājumiem.

⁽²⁰⁾ Skatīt apvienotās lietas T-102/07 un T-120/07, *Freistaat Sachsen MB Immobilien Verwaltungs GmbH* un *MB System GmbH* pret Komisiju (vēl nav publicētas), 218.–222. punkts.

⁽²¹⁾ *Deloitte & Touche GmbH* pētījums "Study in relation to the updating of the reference rates of interest applied to State aid control in the EU", 2004. gada oktobris. Tas pieejams tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/competition/state_aid/studies_reports/full_report.pdf.

⁽²²⁾ OV C 14, 19.1.2008., 6. lpp.

(137) Turklāt Komisija uzskata, ka atbalsta elementa noteikšana novērtējamajos pasākumos ir saistīta ar valsts atbalsta koncepciju. Saskaņā ar Vispārējās tiesas praksi nav šaubu, ka jautājums par to, vai atbalsts uzskatāms par valsts atbalstu Līguma nozīmē, ir jāatbild, balstoties uz objektīviem faktoriem, kas jānovērtē tajā brīdī, kad Komisija pieņem savu lēmumu ⁽²³⁾.

(138) Šā iemesla dēļ Komisija uzskata, ka 2008. gada paziņojums par atsaucē likmi ir piemērots pamats atbalsta elementa aprēķinam; tāpēc Komisija turpmāk tekstā novērtēs atbalsta elementu apskatāmajos pasākumos, balstoties uz šo paziņojumu.

Valsts atbalsta elements 1. pasākumā

(139) Komisija uzskata, ka valsts atbalsta elements ieguldījumā kapitāla daļās bez balsstiesībām ir starpība starp to atlīdzību, ko *Bike Systems* būtu bijis jāmaksā brīvajā tirgū par šāda veida ieguldījumu, un faktiski samaksāto atlīdzību. Tā kā *Bike Systems* ieguldījuma veikšanas brīdī atradās grūtībās un tā kā ar šo ieguldījumu saistītais risks bija augsts, atbalsta elements var sasniegt 100 % no ieguldījuma summas, jo tirgus ekonomikas apsvērumu vadīts ieguldītājs šādu ieguldījumu, iespējams, vispār nebūtu veicis ⁽²⁴⁾.

(140) Komisija uzskata, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām nav aizdevums, taču to var salīdzināt ar īpaši augstas riska pakāpes aizdevumu, jo maksātnespējas gadījumā tas ir zemas prioritātes prasījums, kas ierindoja aizvismēr pārejiem prasījumiem, tostarp subordinētiem aizdevumiem.

(141) Kā norādīts 92. apsvērumā, *Bike Systems* stāvoklis pēc Komisijas uzskata ir jāvērtē kā nedrošs, ņemot vērā, ka pret uzņēmumu tikko bija izbeigts maksātnespējas process. Uzņēmuma nākotnes perspektīvas bija neskaidras, jo bija veikta tikai ierobežota ražošanas pārstrukturēšana. Kā norādīts 92. apsvērumā, uzņēmums tādējādi ir uzskatāms par grūtībās nonākušu. Turklāt ieguldījums daļās bez balsstiesībām netika nodrošināts, kas palielina saistību neizpildes risku. Tāpēc Komisija uzskata, ka galvojums ir uzskatāms par darījumu ar “zemu” nodrošinājumu 2008. gada paziņojuma par atsaucē likmi izpratnē. Papildus trūkstošiem nodrošinājumiem ir jānorāda, ka ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām maksātnespējas gadījumā ir zemākas prioritātes prasījums par visiem pārējiem aizdevumiem, kas vēl vairāk palielina saistību neizpildes risku. Pēc Komisijas domām šis apstāklis jāuzskata par papildu riska faktoru saistībā ar trūkstošiem pietiekamiem nodrošinājumiem, jo zmais nodrošinājums palielina risku, ka aizņēmēja maksātnespējas gadījumā aizdevēja prasījumu nav iespējams tieši segt, pārdodot nodrošinājumus, savukārt prasījuma zemāka prioritāte nozīmē to, ka maksātnespējas gadījumā aizdevējs savus prasījumus varēs segt tikai pēc pārējiem aizdevējiem un tādējādi viņš, iespējams, neatgūs neko.

(142) Komisija uzskata, ka, tā kā *Bike Systems* pasākuma piešķiršanas brīdī atradās grūtībās, uz uzņēmumu ir jāattiecinā kredītkategorija ar vērtējumu “slikts”. 2008. gada paziņojumā par atsaucē likmi ir noteikts, ka šādas kredītkategorijas uzņēmumiem ar zemu nodrošinājumu varētu būt vajadzīga piemaksa līdz pat 1 000 bāzes punktu apmērā, lai izslēgtu valsts atbalsta esamības iespēju. Komisija uzskata, ka piemaksa 1 000 bāzes punktu apmērā ir attaisnota, ņemot vērā nodrošinājumu trūkumu un zemo prioritāti ieguldījumam kapitāla daļās bez balsstiesībām.

(143) Tādējādi valsts atbalsta elements ieguldījumā kapitāla daļās bez balsstiesībām ir starpība starp atsaucē likmi, kurai pievienoti 1 000 bāzes punkti, un atlīdzību, kas bija jāmaksā par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām.

(144) Komisija uzskata, ka atlīdzības mainīgo 3,5 % likmi valsts atbalsta elementa aprēķinā var ņemt vērā tikai daļēji, jo tā bija atkarīga no peļņas. Taču uzņēmums atradās sliktā stāvoklī, un peļņas izredzes bija neskaidras. Tāpēc Komisija uzskata par pamatotu, ka vērā tiek ņemta tikai puse no mainīgās atlīdzības likmes, proti, 1,75 %. Aprēķinot valsts atbalsta elementu, kā faktiskā atlīdzība tādēļ ir jāņem vērā 8,75 % nemainīgā likme un puse no 3,5 % mainīgās likmes, kas atbilst kopējai atlīdzībai 10,5 % apmērā. Valsts atbalsta elements tādējādi ir līdzvērtīgs starpībai starp atsaucē likmi, kurai pievienoti 1 000 bāzes punkti, un atlīdzību 10,5 % apmērā.

Valsts atbalsta elements 2. un 3. pasākumā

(145) Pateicoties 2. un 3. pasākumā aprakstītajiem galvojumiem, *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* varēja saņemt finansiāli izdevīgākus aizdevuma nosacījumus nekā parasti finanšu tirgos pieņemts. Valsts atbalsta elements 2. pasākuma galvojumā un 3. pasākuma galvojumā atbilst starpībai starp procentu likmi, ko *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* būtu jāmaksā par aizdevumu tirgus apstākļos (t. i., bez galvojuma), un aizdevuma faktisko procentu likmi. Šī starpība varētu atbilst prēmijai, ko tirgus ekonomikas apsvērumu vadīts galvotājs būtu pieprasījis par šiem galvojumiem. Tā kā *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* galvojumu un atbilstošo aizdevumu piešķiršanas brīdī atradās grūtībās, valsts atbalsta elements var sasniegt pat 100 % no galvojumu apmēra, jo bez galvojuma neviens kreditors aizdevumu nebūtu piešķīris ⁽²⁵⁾.

(146) Komisija uzskata, ka īpaši zemo piedāvāto nodrošinājumu dēļ aizdevums un galvojums par labu *Sachsen Zweirad GmbH* bija saistīti ar papildu risku. *Sachsen Zweirad GmbH* izsniegtā aizdevuma galvojums bija nodrošināts tikai ar citu tās pašas grupas uzņēmumu galvojumu, ņemoties saistības kā pašam parādniekam (*selbstschuldnerische Bürgschaft*). Šādu galvojumu ekonomiskā vērtība ir ļoti zema. Tāpēc Komisija uzskata, ka

⁽²³⁾ Skatīt apvienotās lietas C-341/06 P un C-342/06 P, *Chronopost SA* un *La Poste* pret *Union française de l'express (UFEX)* un citi, Krājums, 2008, I-4777. lpp., 95. punkts.

⁽²⁴⁾ Līdzīgam pamatojumam skatīt paziņojumu par garantijām.

⁽²⁵⁾ Skat. 24. atsauci.

galvojums ir uzskatāms par darījumu ar “zemu” nodrošinājumu 2008. gada paziņojuma par atsaucē likmi izpratnē.

- (147) Attiecībā uz *Biria GmbH* piešķirto aizdevumu un galvojumu ir jāatzīmē, ka šajā gadījumā piedāvātajiem nodrošinājumiem bija augstāka ekonomiskā vērtība nekā *Sachsen Zweirad GmbH* piešķirtā galvojuma nodrošinājumiem. Taču nodrošinājumi tik un tā bija mazāki par to, kādi parasti tiek pieprasīti. Galvojums par labu *Biria GmbH* ir nodrošināts ar pirmās kārtas ķīlu 15 miljonu euro apmērā uz uzņēmumam *Bike Systems* piederošo īpašumu. Taču tā ir otrās kārtas ķīla, jo ar to pašu īpašumu iepriekš ir nodrošināts cits aizdevums 2 miljonu euro apmērā. Šī ķīla tādējādi sedza tikai nelielu daļu par 50 % no kopējās aizdevuma summas. Tomēr nav informācijas par to, cik liela būtu ķīlas pareizā likvidācijas vērtība. Pārējo nodrošinājumu – ķīlas, prasījumu cesijas, grupas uzņēmumiem piederošo preču komercķīlas un *Biria GmbH* īpašnieka galvojums, ņemot vērā saistības kā pašam parādniekam – ekonomiskā vērtība bija neliela. Komisija uzskata, ka, neraugoties uz piešķirtajiem nodrošinājumiem, galvojums ir uzskatāms par darījumu ar “zemu” nodrošinājumu 2008. gada paziņojuma par atsaucē likmi izpratnē.

- (148) Kā minēts iepriekš, *Biria GmbH* un *Sachsen Zweirad GmbH* galvojumu piešķiršanas brīdī atradās grūtībās, tādējādi uzņēmumiem jāattiecinā kredītkategorija ar vērtējumu “sliktā”. 2008. gada paziņojumā par atsaucē likmi ir noteikts, ka zemu nodrošinājumu gadījumā piemērojamā piemaksa šajā kredītkategorijā var sasniegt 1 000 bāzes punktus, lai izslēgtu valsts atbalsta esamības iespēju. Komisija uzskata, ka *Sachsen Zweirad GmbH* gadījumā, ņemot vērā zemos nodrošinājumus, attaisnota ir piemaksa 800 bāzes punktu apmērā. *Biria GmbH* sniedza nedaudz labākus nodrošinājumus. Tāpēc attaisnota ir piemaksa 700 bāzes punktu apmērā. Abiem uzņēmumiem piemērojamā, zemākā piemaksa (salīdzinājumā ar ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām) ir izskaidrojama ar šā ieguldījuma zemāko kredītvērtējumu.

- (149) Valsts atbalsta elements galvojumā par labu *Sachsen Zweirad GmbH* (2. pasākums) ir līdzvērtīgs starpībai starp atsaucē likmi, kurai pieskaitīti 800 bāzes punkti, un kopējām finansējuma izmaksām (aizdevuma procentu likme kopā ar iespējamām prēmijām par galvojumu), par kurām nodrošinātais aizdevums tika piešķirts.

- (150) Līdzīgā kārtā valsts atbalsta elements galvojumā par labu *Biria GmbH* (3. pasākums) ir starpība starp atsaucē likmi, kurai pieskaitīti 700 bāzes punkti, un kopējām finansējuma izmaksām (aizdevuma procentu likme kopā ar iespējamām prēmijām par galvojumu), par kurām nodrošinātais aizdevums tika piešķirts.

6.6. Izņēmumi saskaņā ar LESD 107. panta 2. un 3. punktu

- (151) LESD 107. panta 2. un 3. punktā ir paredzēti izņēmumi no vispārējā valsts atbalsta aizlieguma, kas noteikts 107. panta 1. punktā.

- (152) LESD 107. panta 2. punktā paredzētie izņēmumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo valsts atbalsta pasākumi nav sociāla palīdzība un nav piešķirti atsevišķiem patērētājiem. Tāpat tie nav piešķirti, lai atļūdzinātu kaitējumu, ko nodarījušas dabas katastrofas vai ārkārtēji notikumi, un tie nav piešķirti tautsaimniecībai Vācijas Federatīvās Republikas apvidos, kurus iespaidojusi Vācijas sadalīšana.

- (153) LESD 107. panta 3. punkta b) un d) apakšpunktā ietvertie izņēmuma noteikumi arī nav piemērojami. Tie attiecas uz atbalstu, kas veicina kāda svarīga projekta īstenojumu kopējās interesēs, kā arī uz atbalstu, kas veicina kultūru un kultūras mantojuma saglabāšanu.

- (154) Tādējādi paliek tikai izņēmuma noteikumi, kas ietverti LESD 107. panta 3. punkta a) un c) apakšpunktā un Kopienas pamatnostādņēs, kas pieņemtas uz minēto apakšpunktu pamata.

1. pasākums

- (155) Komisija vispirms konstatē, ka *Bike Systems* atrodas reģionā, kam ir tiesības saņemt reģionālo atbalstu saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu. Taču Vācija, neraugoties uz Komisijas šaubām, kas izteiktas, uzsākot formālās izmeklēšanas procedūru, nav sniegusi nekādu informāciju par to, ka būtu izpildīti reģionālā ieguldījuma atbalsta piešķiršanas priekšnoteikumi, kas paredzēti pamatnostādņēs par reģionālo atbalstu ⁽²⁶⁾.

- (156) Kopienas pamatnostādņēs ir paredzēti vēl citi izņēmuma noteikumi. Tā kā valsts atbalstu piešķir 2001. gada martā, piemērojamas ir 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes. Komisijai nav informācijas, ka valsts atbalstu varētu uzskatīt par saderīgu ar LESD, pamatojoties uz šīm pamatnostādņēm. Pārstrukturēšanas valsts atbalsta piešķiršana saskaņā ar 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēm ir iespējama tikai tad, ja tiek īstenots pamatots pārstrukturēšanas plāns, turklāt ir jāizvairās no konkurences nesamērīgas kropļošanas, un valsts atbalstam jābūt ierobežotam līdz minimumam. Neraugoties uz šaubām, kuras Komisija izteica, uzsākot formālās izmeklēšanas procedūru, Vācija nav iesniegusi nekādu informāciju, ka minētie priekšnoteikumi būtu izpildīti. Komisija secina, ka 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādņēs paredzētie priekšnoteikumi nav izpildīti.

- (157) Apskatāmajam pasākumam nevar piemērot nevienu no pārējām pamatnostādņēm un regulām, kuras cita starpā piemērojamas valsts atbalstam pētniecības un attīstības, vides aizsardzības, nodarbinātības, izglītības un riska kapitāla jomās, kā arī valsts atbalstam mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Tā kā pasākuma mērķis nav kopīgu interešu īstenošana, valsts atbalsts ir atzīstams par darbības atbalstu, kas ir nesaderīgs ar LESD.

⁽²⁶⁾ OV C 74, 10.3.1998., 9. lpp.

2. un 3. pasākums

- (158) Komisija konstatē, ka *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* atrodas reģionā, kas saskaņā ar LESD 107. panta 3. punkta a) apakšpunktu ir atbalstāms reģions. Taču minētajā apakšpunktā ietvertie uzņēmuma noteikumi, tāpat kā LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunkta noteikumi šajā gadījumā nav piemērojami, jo *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* atradās grūtībās un valsts atbalsta pasākumu mērķis nebija konkrētā reģiona ekonomiskās attīstības veicināšana.
- (159) Komisija secina, ka šajā gadījumā varētu piemērot tikai Kopienas pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai. Tā kā valsts atbalstu piešķir 2003. gada martā un 2003. gada decembrī, piemērojamas ir 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnes.
- (160) Valsts atbalsta piešķiršana saskaņā ar šīm pamatnostādnēm ir iespējama tikai tad, ja tiek īstenots pārstrukturēšanas plāns, kura īstenošanas termiņam jābūt iespējami ierobežotam un ar kuru samērīgā termiņā atjauno uzņēmuma ilgtermiņa ienesīgumu, pamatojoties uz reāliem pieņēmumiem par turpmākajiem darbības apstākļiem. Neskatoties uz šaubām, kuras Komisija izteica, uzsākot formālās izmeklēšanas procedūru, Vācija nav iesniegusi nekādu informāciju, ka galvojumi būtu piešķirti, pamatojoties uz atbilstošu pārstrukturēšanas plānu, kas varētu atjaunot grupas ienesīgumu.
- (161) Turklāt ir jāveic pasākumi, kas pēc iespējas mazinātu valsts atbalsta nelabvēlīgo ietekmi uz konkurentiem. Lielākoties tas nozīmē, ka uzņēmums pēc pārstrukturēšanās procesa beigām ierobežo savu klātbūtni tirgū vai tirgos. Komisijai nav informācijas par konkrēto tirgu un *Biria* grupas daļu šajā tirgū. Tāpat Komisijai nav informācijas par iespējamiem kompensācijas pasākumiem, kas ierobežotu uzņēmuma klātbūtni tirgū. Gluži pretēji šķiet, ka *Biria* grupa 2001. gadā, pārņemot *Checker Pig* un *Bike Systems*, ir paplašinājusies.
- (162) Valsts atbalsta apmērs saskaņā ar 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm nedrīkst pārsniegt pārstrukturēšanai obligāti nepieciešamo minimumu, ņemot vērā uzņēmuma un tā īpašnieku rīcībā esošos finanšu līdzekļus. Turklāt valsts atbalsta saņēmējam pašam ir ievērojami jāpiedalās pārstrukturēšanās plāna īstenošanā, ieguldot savus finanšu līdzekļus vai tirgus apstākļos piesaistot svešu kapitālu. Tā kā valsts atbalstu nepiešķir uz pārstrukturēšanas plāna pamata, Komisijai nav informācijas ne par atbalsta saņēmēja līdzdalības apjomu, ne arī par to, vai valsts atbalsts nepārsniedz nepieciešamo minimumu.
- (163) Saskaņā ar 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēm pārstrukturēšanas atbalstu drīkst piešķirt tikai vienu reizi. Ja uzņēmums vienreiz jau ir

saņēmis pārstrukturēšanas atbalstu un kopš pārstrukturēšanas ir pagājuši mazāk nekā 10 gadi, Komisija parasti apstiprina atkārtota pārstrukturēšanas atbalsta piešķiršanu tikai ārkārtējos un neparedzamos apstākļos.

- (164) *Sachsen Zweirad GmbH* 1996. gada aprīlī un 1998. gada martā, pamatojoties uz apstiprinātu valsts atbalsta piešķiršanas shēmu, saņēma pārstrukturēšanas atbalstu EUR 1 278 200 apmērā, kas izpaudās kā publisks ieguldījums kapitāla daļās. Tā kā kopš *Sachsen Zweirad GmbH* pārstrukturēšanas pabeigšanas ir pagājuši mazāk nekā 10 gadi un Komisijai nekādi ārkārtēji un neparedzami apstākļi nav zināmi, ir pārkāpts atbalsta vienreizējas piešķiršanas princips, izsniedzot abus galvojumus.
- (165) Komisija secina, ka 1999. gada glābšanas un pārstrukturēšanas pamatnostādnēs paredzētie priekšnoteikumi nav izpildīti.

- (166) Turklāt Komisija uzskata, ka 2. un 3. pasākumam nevar piemērot nevienu no pārējām Kopienas pamatnostādnēm un regulām, kuras cita starpā piemērojamas valsts atbalstam pētniecības un attīstības, vides aizsardzības, nodarbinātības, izglītības un riska kapitāla jomās, kā arī valsts atbalstam mazajiem un vidējiem uzņēmumiem. Tā kā pasākumu mērķis nav kopīgu interešu īstenošana, valsts atbalsts ir atzīstams par darbības atbalstu, kas ir nesaderīgs ar LESD.

VII. SECINĀJUMS

- (167) Tāpēc Komisija secina, ka *gbh* ieguldījums *Bike Systems* EUR 1 070 732 apmērā, kā arī galvojums par labu *Sachsen Zweirad GmbH* 80 % apmērā no 5,6 miljonu euro aizdevuma un galvojums par labu *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG*) 80 % apmērā no EUR 24 875 000 aizdevuma ir valsts atbalsts un neatbilst priekšnoteikumiem par saderību ar iekšējo tirgu.
- (168) Saskaņā ar 14. panta 1. punktu Regulā (EK) Nr. 659/1999 Komisijas pienākums ir pieprasīt atgūt no atbalsta saņēmēja šo ar iekšējo tirgu nesaderīgo atbalstu,

IR PIENĒMUSI ŠO LĒMUMU.

1. pants

Vācijas valsts atbalsts par labu *Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG* (šobrīd *MB System*), *Sachsen Zweirad GmbH* un *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG* un šobrīd *MB Immobilien*) nav saderīgs ar iekšējo tirgu. Valsts atbalsts ietvēra šādus pasākumus:

- a) 1. pasākums – ieguldījums kapitāla daļās bez balsstiesībām uzņēmumā *Bike Systems GmbH & Co. Thüringer Zweiradwerk KG* (šobrīd *MB System*) EUR 2 070 732 apmērā. Valsts atbalsta elements atbilst starpībai starp atsaucies likmi, kurai pieskaitīti 1 000 bāzes punkti, un atlīdzību par ieguldījumu kapitāla daļās bez balsstiesībām (fiksētā procentu likme plus 50 % no mainīgās procentu likmes);

b) 2. pasākums – galvojums EUR 4 480 000 apmērā par labu *Sachsen Zweirad GmbH* (vēlāk *Biria AG*, šobrīd *MB Immobilien*). Valsts atbalsta elements atbilst starpībai starp atsaucē likmi, kurai pieskaitīti 800 bāzes punkti, un kopējām finansējuma izmaksām (aizdevuma procentu likme kopā ar iespējamām prēmijām par galvojumu), par kurām nodrošinātais aizdevums tika piešķirts;

c) 3. pasākums – galvojums EUR 19 900 000 apmērā par labu *Biria GmbH* (vēlāk *Biria AG*, šobrīd *MB Immobilien*). Valsts atbalsta elements atbilst starpībai starp atsaucē likmi, kurai pieskaitīti 700 bāzes punkti, un kopējām finansējuma izmaksām (aizdevuma procentu likme kopā ar iespējamām prēmijām par galvojumu), par kurām nodrošinātais aizdevums tika piešķirts.

2. pants

1. Vācija atprasa no atbalsta saņēmēja 1. pantā minēto atbalstu.

2. Valsts atbalsta atgūšana notiek nekavējoties saskaņā ar valsts tiesību aktos paredzētajām procedūrām, ciktāl tās dara iespējamu nekavējošu šā lēmuma faktisku izpildi.

3. Atgūstamā summa ietver procentus, kurus aprēķina no dienas, kad atbalsts nodots saņēmēja rīcībā, līdz atbalsta faktiskajai atgūšanas dienai.

4. Procentus aprēķina pēc salikto procentu formulas saskaņā ar Komisijas Regulas (EK) Nr. 794/2004 ⁽²⁷⁾ 5. nodaļu.

5. Vācija no šā lēmuma izziņošanas dienas atceļ visus nesamaksātos 1. pantā minētā atbalsta maksājumus.

3. pants

1. Lēmuma 1. pantā minētais atbalsts tiek atgūts nekavējoties un efektīvi.

2. Vācija nodrošina, ka šis lēmums tiek īstenots četru mēnešu laikā pēc tā izziņošanas dienas.

4. pants

1. Divu mēnešu laikā pēc šā lēmuma izziņošanas Vācija iesniedz Komisijai šādu informāciju:

a) kopējā no saņēmēja atgūstamā summa (sākotnējā summa ar procentiem);

b) sīks apraksts par jau veiktajiem un plānotajiem pasākumiem šā lēmuma izpildei;

c) dokumenti, kas apliecina, ka atbalsta saņēmējiem ir izdots rīkojums atmaksāt atbalstu.

2. Vācija informē Komisiju par savu pasākumu īstenošanas gaitu šā lēmuma izpildei, kamēr nav pabeigta 1. pantā minētā atbalsta atgūšana. Pēc Komisijas pieprasījuma Vācija nekavējoties iesniedz informāciju par pasākumiem, kas jau ir veikti un plānoti, lai izpildītu šo lēmumu. Turklāt Vācija sniedz sīku informāciju par atbalsta summām un procentiem, ko atbalsta saņēmējs jau ir atmaksājis.

5. pants

Šis lēmums ir adresēts Vācijas Federatīvajai Republikai.

Briselē, 2010. gada 14. decembrī

Komisijas vārdā –
priekšsēdētāja vietnieks
Joaquín ALMUNIA

⁽²⁷⁾ OV L 140, 30.4.2004., 1. lpp.